Nr. 4. Lublin, dnia 31 stycznia 1928 r. Rok IX.

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Cena niniejszego numeru wynosi 75 gr. Przedpłata na prenum. Dziennika Urzędowego Wojew. Lubelsk. na I-sze półrocze wynosi 6 zł. Dziennik Urzędowy przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, zaś od osób prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i wymienionych instytucyj. W ogłoszeniach opłata za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego lub jego miejsce wynosi 50 gr., za szpaltę 30 zł, za stronę 60 zł., Za ogłoszenia o zgubionych dokumentach liczy się 10 gr, od jednego wyrazu Za ogłoszenie o rejestracji stowarzyszeń 5 zł. Wszelkie należności należy wpłacać do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto czekowe № 100.200

Redakcja i Administracja: Gmach Urzędu Wojewódzkiego Niecała 14, drzwi 29 (I p.)

Numer niniejszy jest poświęcony w szczególności sprawie zadrzewiania placów, ulic i dróg w miastach, osadach i wsiach Województwa Lubelskiego oraz sprawie zakupywania przez Związki Komunalne udziałów Towarzystwa Wiosek Kościuszkowskich.

TREŚĆ:

A.

17.

Pismo okólne do Panów Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Magistratów i Urzędów Gminnych Województwa Lubelskiego *w sprawie zadrzewiania placów ulic i dróg w miastach, osadach i wsiach.*

L. 73/Sm.

I. Konieczność i znaczenie zadrzewiania placów, ulic i dróg.

Wśród licznych braków w dziedzinie gospodarki gmin miejskich i wiejskich, do usunięcia których musimy już przystąpić w najbliższym czasie, należy podkreślić niedostateczne zadrzewienie placów i ulic naszych miast, osad i wsi.

Konieczność należytego zadrzewienia tych miejscowości dotychczas była naogół niedocenianą, a wysiłki podjętych pod tym względem prac są przeważnie jeszcze niedostateczne, czego najlepszym dowodem jest obecny wygląd większości miast, osad i wsi naszych w porównaniu z podobnemi osiedlami zagranicą, gdzie pięknie zadrzewione ulice i place stanowią wyróżniającą się ozdobę tych miejscowości.

Potrzeba znaczniejszego obecnie zwiększenia starań ze strony ciał samorządowych nad poprawą zewnętrznego wyglądu naszych osiedli przez zadrzewianie ulic, dróg i placów jest nakazem nie tylko wymagań estetyki, lecz podyktowana jest również troską o podniesienie zdrowotności tych miejsc, a po wsiach szczególnie, zwiększeniem bezpieczeństwa przed pożarami.

Starannie i umiejętnie bowiem utrzymana roślinność ulic i placów nadaje w pierwszym rzędzie piękną szatę zewnętrzną, gałęzie zaś i liście drzew, stanowiące przeszkodę dla pędu wiatrów, skutecznie przeciwdziałają rozszerzaniu i unoszeniu się w powietrzu tak szkodliwych dla zdrowia ludzkiego tumanów kurzu i pyłu, zawierających miljony bakterji różnych chorób.

Przez zadrzewianie ulic zyskują ludzie i zwierzęta ochronę przed spiekotą podczas lata, a oprócz tego drzewa wydatnie przyczyniają się do utrzymania równomiernej wilgotności w powietrzu, gdyż znaczna część wody wchłoniętej z ziemi przez siatkę korzeni drzew zostaje następnie przez liście wyparowana w powietrze. Znaną zaś jest powszechnie użyteczność drzew podczas pożarów, zwłaszcza na wsi, gdy częstokroć wskutek jedynie zapory z drzew rosnących, ogień z płonącego domu nie może przerzucić się na dalsze budynki, dzięki czemu ocalała nie jedna wieś od całkowitego zniszczenia.

W miejscowościach, gdzie istnieją pasieki, drzewa miododajne, jak np. lipa krymska, akacja biała, olcha czarna stanowią dla pszczół obfite źródło do zbierania miodu i dzięki temu pszczelnictwo może się tam świetnie rozwijać.

Wymienione poprzednio względy nakazują przeto, z uwagi na bezpośrednio dla ludności płynące korzyści, aby gminy miejskie i wiejskie zorganizowały u siebie akcję racjonalnego zadrzewienia ulic i placów, a przedewszystkiem, aby w tym celu bezzwłocznie przystąpiły do prac przygotowawczych.

W uznaniu również tej potrzeby zgłoszony został na ostatnio odbytem w Poznaniu w dniach 22—24 października 1927 r. Zjeździe Delegatów Miast w Polsce wniosek o wezwanie miast do zadrzewiania ulic i placów. (Odpis wniosku tego wraz z odpisem wskazówek, zawierających cenne informacje co do sadzenia drzew, podany jest jako załącznik № 1).

II. Przepisy prawne dotyczące akcji sadzenia drzew.

Akcję zadrzewiania miast, osad i wsi należy przeprowadzić zgodnie z wymaganiami obowiązujących pod tym względem przepisów, a mianowicie:

1) ustawy z dnia 7/X 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dziennik Ustaw № 89—1921 r. poz. 656), która w art. 18 ustanawia zasadę zadrzewienia dróg publicznych,

2) rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 30/XII 1922 r. w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych na drogach publicznych (Dz. Ust. № 8—1923 r. poz. 51). Rozporządzenie to zawiera przepisy wykonawcze do wymienionego powyżej art. 18 ustawy z dnia 7/X 1921 r. w jaki sposób należy przeprowadzić obsadzanie dróg. (Odpis rozporządzenia podany jest jako załącznik № 2).

3) przepisami, dotyczącemi obsadzania dróg drzewami ogłoszonemi w Monitorze Polskim № 25 1923 r. oraz podającemi szczegółowe wskazówki co do wyboru gatunków drzew, które należy używać do zadrzewienia, sposobu sadzenia i utrzymywania drzew (odpis tych przepisów podany jest jako załącznik № 3).

Ponadto nadmienić należy, że o akcji zadrzewiania przez gminy miejskie traktuje również dekret z dnia 4/II 1919 r. (Dz. Pr. № 13—1919 r. poz. 140), który wśród spraw, należących do własnego zakresu działania, wyszczególnia w przepisie p. 2 art. 11 obowiązek gmin miejskich do zakładania ogrodów, skwerów i t. p.

III. Termin prac przygotowawczych, nadzór oraz organizacja akcji zadrzewienia.

W związku z powyższem oraz w wykonaniu reskryptów Min. Spr. Wewnętrznych z dnia 21/XII 1927 r. № Min. 453/27 oraz Min. Rob. Publ. z dn. 7/XII 1927 r. L. Dz. VIII—2508/27 zwracam się z wezwaniem do wszystkich gmin miejskich i wiejskich Województwa Lubelskiego o dokonanie zadrzewienia placów, ulic i wsi w ciągu miesiąca marca i kwietnia 1928 r. Od magistratów i urzędów gminnych, które ze względu na wyjątkowo trudne położenie finansowe nie będą mogły w tym roku przeprowadzić zadrzewienia wszystkich ulic i placów, żądam, aby w każdym bądź razie w okresie tej wiosny były zadrzewione place i główniejsze ulice, oraz żeby w pierwszym rzędzie do zadrzewiania przystąpiły wsie, w których została przeprowadzona komasacja gruntów. Celem wy-

konania tego, należy obecnie wstawić do budżetów odnośne sumy i przeprowadzić w ciągu zimy prace przygotowawcze, jak: zamówienie drzewek, nawożenie ziemi, zakontraktowanie specjalistów itd.

W związku zaś z powyższem Wydziały Powiatowe przy zatwierdzaniu budżetów gminnych dopilnują, by w budżetach tych uwzględnione zostały odpowiednie kwoty na pokrycie wydatków związanych z akcją zadrzewienia (§ 10 Rozp. Min. Rob. Publ. z dn. 30/XII 1922 r. Dz. Ust. № 8 z 1923 r. poz. 51). Rynki i place, o ile nie przedstawiają wartości historycznej, mają być obsadzane ze wszystkich stron drzewami. Środek placu, o ile to jest możliwe, ma być również obsadzony drzewami i użyty jako kwietnik.

Zadrzewienia należy przeprowadzić przy pomocy fachowców drzewami do tego już należycie ukształtowanemi. Dotychczasowe bowiem doświadczenie wykazało dowodnie, że obsadzanie dróg lichym materjałem, bądź też nawet i drzewami należycie do tego przygotowanemi w szkółkach drzew, lecz zasadzonemi bez udziału specjalisty-ogrodnika —jest zmarnowaniem pieniędzy i pracy w to włożonej.

Przy organizacji akcji zadrzewiania oraz upiększenia roślinnością miast, osad i wsi pożądanem byłoby utworzenie w każdej miejscowości „Komisji Zarządzenia", powołanej przez Rady Gminne bądź Magistraty (art. 49 dekretu o samorządzie gmin miejskich) w porozumieniu z miejscowemi organizacjami społeczno-rolniczemi: Związku Kółek Rolniczych, Towarzystw Rolniczych, Związku Młodzieży Wiejskiej i t. p.

Jako wytyczną pracą takiej komisji w każdej miejscowości będzie obsadzenie drzewami krzewami lub kwiatami względnie roślinami pnącemi każdego miejsca, gdzie to jest to możliwe, a po dokonaniu zaś tego czuwanie nad dalszem należytem utrzymaniem roślinności, oraz ew. akcja propagowana wśród ludności poszanowania drzewek, zieleńców miejskich i wiejskich. Wskazanem jest również w tym celu ogłaszanie przez omawiane Komisje Zadrzewienia konkursów na najpiękniej urządzone ubranie domów roślinnością, czy to w postaci ukwieconych balkonów, czy też w postaci, o ile na to pozwalają miejscowe warunki, kwietników i trawników przed domami. Z uwagi również na konieczność popularyzacji akcji obsadzania dróg wśród młodzieży szkolnej, jak to przepisuje § 4 Rozporządzenia Min. Rob. Pub. z dnia 30/XII/1922 r. przez urządzanie dla tej młodzieży coroczne „święta sadzenia drzew", magistraty i urzędy gminne, względnie powołane przez nie komisje zadrzewienia, winny porozumiewać się w tym celu z odnośnym Inspektorem Szkolnym, oraz okazać pomoc przez dostarczenie odpowiednich drzewek, wyznaczenie terenu do sadzenia oraz dostawę tych materjałów na miejsce przeznaczenia. Nadmieniam przytem, że w Krakowie przy ul. Długiej № 11 mieści się Strowarzyszenie pod nazwą „Związek Przyjaciół Drzewek", którego głównym celem jett pobudzanie i utrwalanie w młodzieży szkolnej zamiłowania do sadzenia i pielęgnowania drzewek, krzewów i roślin pożytecznych. Ponieważ zaś w akcji zadrzewienia osiedli miejskich i wiejskich wybitną rolę powinna zająć młodzież szkolna, pożądanem by było nawiązanie przez Komisje Zadrzewiania kontaku z wymienionym Stowarzyszeniem i utworzenie podobnych związków w każdym powięcie przy szkołach w porozumieniu z Inspektorami Szkolnymi.

IV. Opracowanie programów sadzenia drzew i źródła informacji co do sporządzania planów zadrzewienia.

Ponieważ w myśl § 1 Rozp. Min. Rob. Publ. z dn. 30/XII 1922 r. (Dz. Ust. № 8 z 1923 r. poz. 51), zadrzewienia dróg należy dokonać na podstawie ułożonego przez odnośne samorządy programu obsadzenia dróg, przeto pierwszą czynnością, do której należy bezzwłocznie przystąpić, jest opracowanie tego programu przez Magistraty i Urzędy Gminne, względnie przez Komisje Zadrzewiania. Programy te podlegają następnie zatwierdzeniu przez władze nadzorcze, t. j. przez Wydział Powiatowy— dla gmin wiejskich oraz miast niewydzielonych z Powiatowych Związków Komunalnych, a dla miast wydzielonych i Powiatowych Związków Komunalnych przez Wojewodę.

W tym miejscu podkreślam, że ułożenie programu zadrzewienia, opracowanego zgodnie z postanowieniami przepisów §. 3 wymienionego poprzednio rozporządzenia Min. Rob. Publ. z dnia 30/XII 1922 r., wymaga bezwzględnie udziału odpowiedniego specjalisty, o ile to jest możliwe, ogrodnika—planisty, aby program ten uwzględniał dostowanie projektowanego zadrzewienia do miejscowych warunków zabudowania, jak również, dobór drzew do gleby i klimatyki danej miejscowości.

Celem uzyskania informacji i wskazówek fachowych w zakresie zadrzewiania ulic i placów mogą gminy miejskie i wiejskie zwracać się do:

1) Towarzystwa Ogrodniczego w Lubiinie, Aleje Racławickie, gmach Uniwersytetu Lubelskiego,

2) Sekcji Ogrodniczej przy Związku Kółek Rolniczych Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. Szpitalna Nr. 5, Sekcja ta, o ile otrzyma ze strony samorządów odpowiednią ilość zgłoszeń na sporządzenie programów zadrzenienia, będzie wysyłać do tych miejscowości specjalnego ogrodnika— planistę, celem opracowania tych programów możliwie małym kosztem oraz ułatwienia sprowadzania i sadzenia drzewek ze szkółek drzew.

3) Rady Wojewódzkiej Okr. Towarzystw Rolniczych w Lublinie, ul. Krakowskie-Przedm. № 64

4) Komitetu Plantacji Miejskich przy Towarzystwie Ogrodniczem Warszawskiem w Warszawie, ul. Bagatela Nr. 3.

Również niektóre Dyrekcje szkół rolniczych i średnich szkół ogrodniczych na terenie Województwa Lubelskiego będą skłonne do okazania pomocy gminom, względnie do samodzielnego opracowania programów zadrzewień, o ile gminy miejskie i wiejskie zwrócą się w tym celu z odpowiednią prośbą. Adresy istniejących na terenie Województwa Lubelskiego szkół rolniczych są następujące:

1) pow. Biłgorajski, Teodorówka, poczta Biłgoraj, właściciel szkoły—Sejmik Biłgorajski.

2) pow. Chełmski, Okszów, poczta Chełm, właściciel szkoły—Sejmik Chełmski.

3) pow. Garwoliński, Miętne, poczta Garwolin, właściciel szkoły—Sejmik Garwoliński.

4) pow. Krasnystawski, poczta Krasnystaw, właściciel—Sejmik Krasnostawski.

5) pow. Lubartowski: a) Krasienin, poczta Lublin, właściciel szkoły—Wojewódzki Związek Kółek Rolniczych w Lublinie; b) Kijany, poczta Lublin, właściciel szkoły—Lubelskie Towarzystwo Rolnicze.

6) pow. Puławski: a) Dęblin, poczta Dęblin, właściciel szkoły—Centralny Związek Kółek Rolniczych; b) Nałęczów, poczta Nałęczów, właściciel Związek Ziemianek; c) Nałęczów, poczta Nałęczów, właściciel szkoły—Lubelskie Tow. Rolnicze.

7) pow. Radzyński, Komarówka, poczta Komarówka, właściciel szkoły—ks. kan. Rudnicki.

8) pow. Siedlecki, Starawies, poczta Siedlce, właściciel—Sejmik Siedlecki.

9) pow. Zamojski: a) Janowice Małe, b) Sitno, poczta Zamość, właściciel—Sejmik Zamojski.

Oprócz wymienionych wyżej ludowych szkół rolniczych istnieją jeszcze w Województwie Lubelskiem: Średnia Szkoła Rolnicza w Sobieszynie poczta Ryki, pow. Garwolin i dwie średnie szkoły ogrodnicze w m. Krasnymstawie i w m. Lublinie.

Celem ułatwienia samorządom należytego wykonania, stosunkowo najmniejszym nakładem kosztów, tak ważnej i zasadniczej czynności, jaką jest opracowanie programu sadzenia drzew, Dyrekcja Średniej Szkoły Ogrodniczej w Lublinie zgłosiła gotowość za opłatą, wynoszącą przeciętnie około 100 zł. (t. j. zwrotu kosztów przejazdu delegowanego przez Dyrekcję szkoły ucznia, djet jego oraz kosztów zużytych materjałów) sporządzać szczegółowe projekty planów zadrzewienia miast, osad i wsi wraz z odnośnemi kosztorysami. W tym celu gminy miejskie i wiejskie, które reflektują na sporządzenie tych planów przez Średnią Szkołę Ogrodniczą, winny zwrócić się bezzwłocznie z prośbą o sporządzenie planów i jednocześnie przesłać kwotę 100 zł. pod adresem: Średnia Szkoła Ogrodnicza w Lublinie, ul. Racławicka, gmach Uniwersytetu Lubelskiego. Po otrzymaniu pieniędzy Dyrekcja szkoły bezzwłocznie skieruje do danej miejscowości ucznia szkoły, celem sporządzenia szkicu zadrzewienia i dokonania innych prac, na podstawie których zostanie opracowany następnie plan sadzenia drzew wraz z kosztorysem. Po przejrzeniu i ewentualnem uzupełnieniu tych danych przez Dyrekcję szkoły, materjały te będą bezzwłocznie przesłane odnośnej gminie. Czynności te wykonane zostaną w przeciągu 15 dni od daty otrzymania pieniędzy przez Dyrekcję szkoły.

V. Sadzenie drzew i kary za uszkodzenie drzew.

Po zatwierdzeniu omawianego programu zadrzewienie przez władzę nadzorczą, należy przystąpić do sadzenia drzew, przy udziale ogrodnika. Posadzone drzewa muszą otrzymać dostateczną ochronę przed ich uszkodzeniem.

Zaznaczam przytem, że w wypadkach umyślnego bądź też wynikłego wskutek niedbalstwa uszkodzenia drzew przydrożnych z powodu: wyrywania sadzonek, palików, obdzierania kory, ścinania i łamania gałęzi, strącania lub zrywania owoców przez osoby nieupoważnione—moralnym obowiązkiem każdego obywatela jest powiadomić o uszkodzeniu drzew: sołtysa, wójta, posterunkowego, Urząd gminny, względnie Magistrat, a to celem ukarania winnego przez Starostwo, które za uszkodzenia drzew wymierza grzywnę do kwoty 500 zł. bądź karze aresztem do 2 miesięcy (§ 9 Rozp. Min. Rob. Publ z dnia 30/XII Dz. Ust. Nr. 8/1923 r. poz. 51 w związku z § 19 Rozp. Rady Ministrów z dnia 21/I 1924 r. Dz. Ust. Nr. 9 poz. 89). Nie powinniśmy bowiem dopuścić, by wskutek bierności naszej bezkarnie uchodziło sprawcom umyślne lub swawolne niszczenie drzewek, a praca i pieniądze wyłożone na zadrzewianie, by szły na marne.

Do zadrzewiania placów i ulic nie należy z reguły używać drzew owocowych, które ulegają stale zniszczeniu przez ludność wskutek łamania gałęzi przy zrywaniu owoców Nie należy wogóle używać do zadrzewiania drzew dzikich z lasów okolicznych, materjał ten bowiem, jako wyrośnięty w gęstwi jest mało odporny, licho ukorzeniony i po wysadzeniu przy drodze na miejscu otwartym—ginie.

Aby praca przy zadrzewianiu nie szła na marne, należy do obsadzania używać wyłącznie drzewek, bądź krzewów, odpowiednio w tym celu wychodowanych ze szkółek drzew ozdobnych.

VI. Źródła zakupu drzew.

Wskutek zwiększonego zapotrzebowania drzewek w związku z podjętą przez gminy akcją zadrzewiania, spodziewać się trzeba braku dostatecznej liczby drzewek, wobec czego należy wcześniej zapewnić sobie z okolicznych szkółek drzew, bądź też u innych przedsiębiorstw dostawę drzewek. Dla orjentacji podaję kilka adresów odnośnych przedsiębiorstw i miejscowości, gdzie można nabywać drzewka:

1) Majątek Podzamcze koło Maciejowic, w powiecie Garwolińskim,

2) Szkółki drzew owocowych „Lemszczyzna —Szczekarków". Biuro w Warszawie, ul. Boduena Nr. 2,

3) Giewartowski, Krynica Podlaska, w pow. Siedleckim,

4) Instytut Naukowy w m. Puławach,

5) Szkółki drzew w Annopolu, majątku Śliwińskiego pod Nałęczowem w pow. Puławskim,

6) Szkółki drzew w Józefowie nad Wisłą w pow. Puławskim—Zarząd Dóbr Romana Rostworowskiego,

7) Szkółki drzew w Gościeradowie, pow. Janów Lubelski,

8) Zakłady ogrodnicze Tow. Gospodarskiego w Fredrowie, poczta i kolej Rudki w województwie Lwowskiem,

9) Szkółki Żbikowskie, biuro w Warszawie, bracia Hoser, Aleje Jerozolimskie 45,

10) Firma Ulrich, w Górce pod Warszawą,

11) Szkółki drzew w Zemborzycach. Biuro w Lublinie, Wojewódzki Związek Kółek Rolniczych, Szpitalna 5,

12) Andrzej Szczepanik, Janowice, poczta Minkowice w pow. Lubelskim.

VII. Akcja zadrzewiania dróg poza osiedlami.

Przechodząc z kolei do omówienia kwestji zadrzewiania dróg samorządowych, które leżą poza osiedlami ludzkiemi, podaję w tej sprawie następujące wskazówki:

Obsadzanie tych dróg powinno odbywać się również na podstawie programów zadrzewienia dróg, zatwierdzonych przez władze nadzorcze, jak to zostało poprzednio omówione, co do obsadzania placów i ulic w miastach, osadach i wsiach.

Przedewszystkiem powinny być zadrzewione drogi uporządkowane, a do takich należą z reguły drogi bite (szabrowane, brukowane) oraz w pewnej mierze drogi gruntowe, które posiadają prawidłowo założone rowy odwadniające.

Przed rozpoczęciem zaś sadzenia drzew na drogach nie posiadających rowów, należy przedewszystkiem ustalić conajmniej granice tych dróg.

Przy obsadzaniu dróg gruntowych, należy mieć na uwadze program rozbudowy dróg w danej miejscowości, jak również, projekty technicznego wykonania budowy tych dróg. Program bowiem rozbudowy dróg ustala między innemi czas, w którym budowa danej drogi ma być wykonaną i kierunek drogi, projekt zaś techniczny—ułożenie drogi na gruncie, a mianowicie: zarysy poszczególnych urządzeń tej drogi. W zależności zatem od wzajemnego usytuowania programu rozbudowy dróg i projektu technicznego ich wykonania, ustalić należy miejsce sadzenia drzew, by wydatki na zadrzewienie nie okazały się próżnemi, czy to wskutek późniejszej zmiany kierunku drogi stosownie do programu budowy drogi, czy też z powodu wymagań technicznego wykonania drogi, gdy według projektu tego nie będzie dopuszczalnem pozostawienie drzewa na miejscu uprzednio posadzonem.

Drogi będące w budowie należy zadrzewiać w właściwej porze do sadzenia drzew bezzwłocznie po ukończeniu budowy każdego odcinka drogi. Zadrzewianie dróg, których przebudowa na bite (szabrowane, brukowane) projektowaną jest według programu w odleglejszym terminie, będzie najwięcej właściwie na tych odcinkach, na których drogi te nie będą wybiegać poza obręb granic tych dróg, według zarysów projektowanych robót i planów. Te drogi, których budowa jest projektowaną w dalszej lub dalekiej przyszłości i dla których nie przewiduje się narazie wykonania planów technicznych, powinny być zadrzewione po uprzedniem ustaleniu właściwych granic drogi, zwłaszcza o ile drogi te nie posiadają rowów, bądź też istniejące rowy są nienależycie założone. Sadzenie drzew na tych drogach powinno się odbywać na linji granicznej drogi i gruntu przyległego, gdyż ten wybór miejsc sadzenia drzew zabezpieczy drogę przed zatarciem jej granic, zaś grunta prywatne od zajeżdżania.

Punktami, od których należy rozpocząć sadzenie drzew i dalsze zadrzewianie wzdłuż drogi prowadzić — są: miasta, osady, wsie, zakłady przemysłowe, folwarki, domki dróżników i t. p., które są położone na linji dróg.

W pobliżu miejsc zabudowanych, zwłaszcza tam, gdzie sadownictwo szczególnie jest rozwinięte, należy o ile możności, sadzić drzewa owocowe, a na przestrzeni dróg zdala położonych od osiedli ludzkich—nieowocowe, gdyż z braku łatwego dozoru drzewa owocowe przeważnie ulegają wyrwaniu, bądź też niszczeniu przy obrywaniu owoców. Zadrzewianie dróg drzewami owocowymi, przy odpowiedniej ochronie tych drzew, wskazanem jest z tego jeszcze powodu, że z czasem dochody ze zbioru owoców znacznie obniżają, bądź nawet pokrywają w zupełności koszta utrzymania tych dróg. W tym celu należy sadzić drzewa owocowe jednego gatunku na pewnych odcinkach drogi, by zbiór owoców mógł się odbyć w jednym czasie.

Dobór gatunków drzew powinien być dostosowany do właściwości podglebia, z reguły powinny to być gatunki, które w danej okolicy najlepiej się rozwijają. W pobliżu gruntów ornych należy unikać sadzenia drzew wyjaławiających ziemię. W okolicach, gdzie pszczelnictwo jest szczególnie rozwinięte, należy sadzić odpowiednie gatunki drzew miododajnych. Drzewa morwowe można sadzić w miejscowościach, gdzie grunt i warunki klimatyczne sprzyjają jej rozwojowi.

Do obsadzania dróg również należy używać drzew wyłącznie ze szkółek drzew o koronie i pniu dobrze rozwiniętym, prostych i zabezpieczyć je od skrzywienia i przypadkowych uszkodzeń.

Kończąc na tem uwagi i wskazówki, co do zadrzewiania miast, osad i wsi, wierzę, że w należytem zrozumieniu tej tak donosłej sprawy gminy wiejskie, miejskie i sejmiki powiatowe dołożą wszelkich starań, celem jaknaspieszniejszego i dobrego zorganizowania odpowiedniej akcji, by po całkowitem oczyszczeniu w ciągu zimy miast i wsi —z wiosną dzięki zadrzewieniu zbiorowiska ludzkie na terenie Województwa Lubelskiego przypominały swym schludnym wyglądem miasta i wsie polskie z czasów przed niewoli.

Wojewoda Lubelski

(—) *A. Remiszewski.*

Lublin, dn. 18 stycznia 1928 r.

Zał. № 1 do L. 73/Sm.

Odpis.

Na przedstawienie Komitetu Plantacyj Miejskich w Warszawiej złożony na Zjeździe Delegatów Związku Miast Polskich 22—24 października 1927 roku w Poznaniu.

Wniosek w sprawie zadrzewienia miast.

IX. Ogólne Zebranie Związku Miast Polskich wzywa Zarządy miast

1) do zakładania i rozszerzania zadrzewień w miastach Rzeczypospolitej, dążąc do norm wskazanych przez wymagania współczesnej urbanistyki i przyjętych w miastach zachodu ($^1/_8$ całego terenu miast lub 30 metr. kwadr. na jednego mieszkańca),

2) do powoływania przez Zarządy miast specjalnych Komitetów plantacyjnych z udziałem obywateli, (o ile możności fachowców), które działały-

by, jako organy opiniodawcze i doradcze, w celu rozciągnięcia nad zadrzewieniami miejskiemi stałej opieki,

3) do zwracania się o wszelkie informacje i wskazówki, tyczące się zadrzewień miejskich do Komitetu Plantacyj Miejskich przy Towarzystwie Ogrodniczem Warszawskiem, Warszawa, Bagatela 3.

Uzasadnienie.

Stan zadrzewień w miastach polskich, których znaczenie higjeniczne i estetyczne nie wymaga bliższego uzasadnienia, jest wysoce niedostateczny. Zaledwie mała ilość miast większych posiada ogrody, zieleńce i zadrzewienia uliczne, pokrywające w części potrzeby ludności, większość zaś, bądź to nie posiada ich zupełnie, bądź też w stopniu tak niedostatecznym, że prawie nie można ich brać pod uwagę, nigdzie jednak nie dochodzą do norm, wskazanych we wniosku. Praktyka tych miast, — które utworzyły przy swoich Zarządach specjalne organy opiniodawcze i doradcze, pod nazwą komitetów, komisji, delegacji, wreszcie deputacji plantacyjnych lub ogrodniczych, dowodzi, że organy te przyczyniły się bardzo wydatnie do poprawienia stanu zadrzewień, przez stałą nad niemi pieczę tudzież przez poważną inicjatywę członków, w kierunku wyszukiwaniu nowych terenów i zapoczątkowania nowych projektów.

Najstarszym organem tego typu w Polsce jest założony przed 40 laty Komitet Plantacyjny w Warszewie, który działał dawniej przy Magistracie (obecnie zastępuje go Komisja Ogrodowa), następnie zaś przekształcony został w Komitet Plantacyji Miejskich przy Towarzystwie Ogrodniczem Warszawie (Warszawa, Bagatela 3) i rozszerzył swą działalność na całą Rzeczpospolitą. Komitet ten ma za zadanie:

a) badanie stanu i warunków zadrzewień w miastach Rzeczypospolitej,

b) udzielanie informacji w sprawie organizacji komitetów w miastach, oraz wszelkich wskazówek i porad, tyczących się zakładania zadrzewień,

c) urządzanie konkursów na plany ogrodów i zieleńców,

d) wysyłanie Komisji lub inspektorów i instruktorów fachowych, w celu udzielania porad na miejscu.

Na zasadzie powyższego wniosek niniejszy zostaje zgłoszony.

(—) *Mieczysław Jankowski*
Radny m. st. Warszawy

Warszawa, dn. 20/X 1927 r.

Zał. № 1a do L. 73/Sm.

Wskazówki dotyczące obsadzania ulic miejskich i wykaz gatunków drzew najodpowiedniejszych dla b. Kongresówki.

Opracowane przez Komitet Plantacyjny miast przy Tow. Ogr. Warsz. ul. Bagatela Nr. 3 w Warszawie.

Drzewa na ulicach miasta, o ile mają spełniać swe doniosłe znaczenie pod względem estetycznem i praktycznem, muszą być sadzone w gatunkach odpornych na klimat, w odpowiednich warunkach i odległościach, zapewniających im długotrwałość oraz dobry i równy rozwój pnia i korony.

1) Do obsadzania ulic z dwóch stron drzewami będzie najodpowiedniejszy kierunek z północy na południe, lub małe odchylenie tego kierunku w stronę wschodnią lub zachodnią.

Normalnie na jezdnię przeznacza się połowę ogólnej szerokości ulicy drugą zaś połowę na dwa chodniki przy domach, po obu stronach jezdni. Przykład—Szerokość ulicy 26 mtr. jezdnia 13 mtr. 2 chodniki po 6,50 mtr. 13 mtr. razem 26 mtr.

Na arterjach b. ruchliwych można jezdnię powiększyć do 3/5 pozostawiając 2/5 na chodniki.

Uwaga: „Szerokość ulic" należy rozumieć odległość między domami dwóch przeciwnych stron ulicy.

2) Ulice, biegnące w kierunku ze wschodu na zachód, jako nierównomiernie oświetlone słońcem są mniej korzystne do obsadzania chodników drzewami, chyba, że przyległe do ulicy budowle są jednopiętrowe lub luźno, willowo zabudowane. — W przeciwnym razie gdy domy są wielopiętrowe, zwarto zabudowane, to nadają się do obsadzania (dwóch stron) tylko ulice powyżej 20 metrów szerokie, na ulicach węższych można zastować obsadzenie jednym rzędem drzew po stronie wystawy południowej, rozszerzając odpowiednio chodnik. *Przykład* Szerokość ulicy 18 mtr.: jezdnia 9 mtr., chodnik obsadzony drzewami z wystawą południową 6 mtr., chodnik bez drzew 3 mtr. razem 18 mtr.

Również z dobrym skutkiem można zastosować jedną linję pośrodku ulicy, sadząc drzewa na wysepce 3—5 mtr. szerokiej, w ten sposób wytworzą się 2 jezdnie, każda w inną stronę *Przykład* Srzerokość ulicy 25 mtr.: 2 jezdnie po 6,50 mtr., 2 chodniki po 3 mtr. bez drzew, 1 wysepka 3 mtr. szerokość do posadzenia drzew razem 22 mtr.

3) W celu zapewnienia drzewom swobodnego rozwoju koron, a jednocześnie niedopuszczenia do zbytniego zacienienia mieszkań, lub całkowitego zasłonięcia fasady domów, nie należy sadzić drzew na chodnikach, mających mniej niż 4 mtr. szerokości.

4) Odległość drzew od krawężnika jezdni winna wynosić 1 mtr., na ulicach węższych przy drzewach 3-ej wielkości odległość ta może być zmniejszona do 75 cm.

5) Sadzenie drzew na chodnikach naprzeciwko siebie lub na zmianę zależy głównie od równomiernego z obu stron rozpoczęcia ulicy, jej szerokości, od wjazdów do bram, monumentalnych budowli wymagających pewnej symetrji.

W każdym razie przy drzewach 1-ej i 2-ej wielkości zaleca się sadzenie wprost siebie.

6. Drzewa do sadzenia winny być szkółkowane, o pniach silnych (na wysokości 1 mtr. 15 do 20 ctm. w obwodzie grube); pnie równej wysokości 2,25 mtr. do 2,50 mtr. pod koronę; system korzeniowy prawidłowo rozwinięty, korona przynajmniej dwuletniej formacji.

7) Dół przygotować należy o średnicy 1,50 mtr. na 1 mtr. głębokości, w razie potrzeby b. starannie zaprawić dobrą ziemią uprawną.

8. Pal winien być gruby przynajmniej 8 cm. średnicy w cienkim końcu, okorowany i osmołowany lub opalony do wysokości 1,50 mtr. w od-

ziemku, długości 3,35 mtr. do 3,60 mtr., aby dosięgał do korony drzewa.

9) W pierwszym roku po posadzeniu, koron nie przycinać, w ciągu lata starannie podlewać.

10) Drzewa, oznaczone L lepiej sadzić w porze wiosennej, a podkreślone gatunki uważa się za najlepsze do sadzenia.

Uwaga: Ulice powyżej 30 mtr. szerokości, jako nadające się do obsadzania kilkoma rzędami drzew, lub zastosowania pasów zieleni oraz aleje szerokie miejskie lub podmiejskie, wymagające przystosowania do ruchu tranwajowego lub sportowego winny być projektowane przez specjalistów ogrodników planistów, po zbadaniu terenu na miejscu lub zasiągnięciu opinji Komitetu plantacyjnego miast ul. Bagatela № 3 w Warszawie.

A. Drzewa alejowe I-ej wielkości.

Na ulice powyżej 26 metrów szerokości należy sadzić co 10 mtr. w linji.

Acer negundo californicum. Hort. (Klon jesienolistny kalifornijski) odpowiedni na grunt suchy i piaszczysty.

Acer dasycarpum. Ehrs. (Klon srebrzysty) lubi położenie więcej wilgotne, ziemię lżejszą.

Acer platanoides. L, (Klon pospolity) udaje się prawie w każdym gruncie niezamokrym.

Acer pseudo platanus. L. (Klon jaworowy) lubi położenie wilgotne, na grunt niewybredny, korona kolista.

Acer pseudo — platanus atropurpures (Klon jaworowy o liściu purpurowym od spodu), jak powyższy Acer Pseudo — Platanus, co do gruntu i położenia.

Aesculus hippocastanum. L. (Kasztanowiec v. kasztan pospolity) odpowiedni w położeniu niezbyt mokrem i w glebie niezaścisłej (w suche lata traci liście wcześnie).

Aesculus hippocastanum fl. pl. Hort. (Kasztanowiec v. Kasztan pełnokwiatowy) jak wyżej, trzyma liść dłużej, owocu nie wydaje.

Fraxinus excelsior. L. (Jesion pospolity) na położeniu wilgotnem i gruncie lżejszym.

Populus simoni. Carr. (Topola chińska udaje się i na gorszych gruntach.

Quercus rubra. L. (Dąb czerwony) rośnie dobrze i na mniej dobrym gruncie.

Ulmus Effusa willd. (Wiąz limak) lubi położenie wilgotne, udaje się prawie w każdej glebie.

Ulmus Montana. With. (Wiąz górski) położenie jak wyżej, rośnie silnie.

Ulmus vegeta lond, jak wyżej.

B. Drzewa II-ej wielkości.

Na ulice szerokie od 22—26 metrów; należy sadzić co 9 metrów w linji.

Acer negundo. L. (Klon jesionolisty) na grunt suchy, piaszczysty.

Acer campestre. L. (Klon polny) odpowiedni na każdą glebę, niezbyt mokrą.

Aesculus rubicunda. Lodd. (Kasztanowiec czerwony) położenie niezbyt mokre, gleba niezaścisła.

Quercus coccinea. Wang. (Dąb szkarłatny) gleba niezalekka, rośnie wolno.

Robinia pseudo-acacia (akacja biała v. Grochownik), lubi położenie suche, ziemię piaszczystą lub wapienną, znosi dobrze cięcie.

Tilia euchlora. C. Koch. (Lipa krymska) lubi ziemię gliniastą i żyzną.

Tilia tomentosa. Much. v. Tilia argentea. D. C. (Lipa srebrzysta), jak wyżej, co do gruntu i położenia, korona kulista.

C. Drzewa III-ej wielkości.

Na ulice od 18 do 22 metrów szerokości; należy sadzić co 8 metrów w linji.

Acer rubrum L. Klon czerwony) odpowiedni na położenie wilgotne, niezbyt mokre.

Crataegus oxyacastha fl. Pl. L (Głóg zajęczy o kwiatach pełnych) lubi ziemię piaszczystą-gliniastą, żyzną, udaje się jednak i na gorszej.

Crataegus monogyna. Jacq. (Głóg jednosłupkowy), jak wyżej.

Fraxinus axcelsior Globosa. Deegen (Jesion pospolity kulisty), na położenia wilgotne, grunt żyzny.

Robinia bessoniana. Hort. (Akacja Bessona) na ziemie piaszczyste suche, czuła na mróz.

Robinia inermis Hort. (Akacja kulista), jak wyżej.

Sorbus aria. Cratz. (Jarzębina mączna) rośnie na każdym gruncie, niezbyt wilgotnym, lubi ziemię wapienną.

Sorbus aucuparia. L. (Jarzębina pospolita), jak wyżej, narażona na uszkodzenia ze względu na owoce.

Zał. № 2 do L. 73/Sm.

Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych *z dnia 30 grudnia 1922 r. w przedmiocie sadzenia i utrzymywanie drzew przydrożnych na drogach publicznych.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 8 z 1923 r. poz. 51).

Na zasadzie art. 18 ustęp 6 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. № 89, poz. 656) zarządza się co następuje:

§ 1. Zarządy dróg publicznych zarówno państwowe jak samorządowe, zarządzające drogami publicznemi i obowiązane do obsadzenia dróg drzewami, winny ułożyć program szczegółowy stopniowego obsadzenia drzewami dróg, któremi zarządzają.

§ 2. Szczegółowe programy obsadzenia dróg winny wykazywać: 1) istniejący stan zadrzewienia dróg (ilość istniejących drzew i krzewów na każdym kilometrze, gatunek wiek i stan); 2) projekt przeprowadzenia zadrzewienia wszystkich dróg, administrowanych przez dany zarząd drogowy ze wskazaniem okresu, w ciągu jakiego zadrzewienie ma być przeprowadzone, z podaniem gatunków drzew, źródeł, skąd mają być brane sadzonki i sposobu pokrycia kosztów i 3) projekt organizacji utrzymania posadzonych drzew.

§ 3. Programy obsadzenia dróg samorządowych ułożone przez samorządowe zarządy drogowe, winny być przedstawione w ciągu roku od wydania niniejszego rozporządzenia do zatwierdzenia właściwym władzom nadzorczym; władze nadzorcze po zatwierdzeniu programu zadrzewienia dróg winny dopilnować jego wykonania.

Programy obsadzania dróg państwowych winny być zatwierdzone przez właściwe województwa (okręgowe dyrekcje robót publicznych), które również czuwać winny nad ich wykonaniem.

§ 4. Zarządy drogowe winny porozumiewać się z przełożonymi szkół w celu urządzenia w okresach sadzenia drzew uroczystości sadzenia drzew („święt sadzenia drzew"). Takie porozumienie winno mieć miejsce tam, gdzie pociągnięcie szkół do udziału w obsadzeniu dróg drzewami jest możliwe ze względu na warunki miejscowe i pożądane ze względu na popularyzowanie akcji obsadzania dróg.

§ 5. Samorządowe zarządy drogowe przedstawiają właściwym władzom nadzorczym, a państwowe zarządy drogowe województwom (okręgowe dyrekcje robót publicznych) roczne sprawozdanie, wykazujące ilość istniejących drzew przydrożnych, ilość usuniętych, ilość posadzonych, ilość zniszczonych, lub uszkodzonych przez szkodników w okresie sprawozdawczym.

§ 6. Obowiązek sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych ciąży na zarządach drogowych z wyjątkiem tych wypadków, gdzie wzdłuż dróg gminnych nie został ustanowiony pas 75 cm. szerokości za rowem, wolny od uprawy w myśl art. 11 powołanej ustawy z dnia 7 pazdziernika 1921 r., w tym wypadku obsadzanie tych dróg za rowami, o ile zostanie ustalone programem właściwego zarządu drogowego, należy do obowiązku właścicieli gruntów przydrożnych, którzy winni stosować się do wskazówek zarządu drogowego.

§ 7. Zarządy drogowe mają prawo we własnym zakresie działania zarządzić usunięcie tylko pojedyńczych drzew uschłych, uszkodzonych lub grożących bezpieczeństwu komunikacji drogowej.

Usuwanie całych grup (alei) drzew przydrożnych może nastąpić tylko za zewoleniem Ministerstwa Robót Publicznych względem dróg państwowych i wojewódzkich, związku samorządowego, a w braku jego, Wojewody — względem dróg samorządowych.

§ 8. Koszty obsadzenia dróg pokrywać winny zarządy drogowe, obowiązane do budowy i utrzymania odnośnych kategorji dróg z kredytów przewidzianych na ten cel w budżetach.

§ 9. Uszkodzenia drzew przydrożnych, umyślne lub z niedbalstwa, jak wyrywanie sadzonek, palików, obdzieranie kory, ścinanie i łamanie gałęzi, strącanie lub zrywanie owoców przez osoby nieupoważnione karane będzie wedle przepisów rozdziału IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. № 89, poz. 656) grzywną do 500 zł. lub aresztem do 2 mies. Oprócz tego winni obowiązani będą wynagrodzić wyrządzoną szkodę właściwenu zarządowi drogowemu.

§ 10. W razie niewykonania przez zarządy drogowe, względnie przez właścicieli przydrożnych gruntów (§ 6) obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia województwa mają co do zarządów drogowych państwowych wdrożyć odpowiednie dochodzenia i pociągnąć winnych opieszałego traktowania sprawy do odpowiedzialności dyscyplinarnej, co zaś do zarządów drogowych samorządowych, na podstawie ust. 3 art. 18 powołanej ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. № 89, poz. 656) wyższe instancje związków samorządowych, względzie województwa mogą wdrożyć odpowiednie środki przymusowe przez wstawienie do budżetu odpowiednich sum na wykonanie niezbędnych robót, lub też zarządzić wykonanie tych robót na koszt opieszałego lub niedbałego zarządu drogowego.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Robót Publicznych: *Łopuszański.*

Zał. № 3 do L. 73/Sm.

Przepisy dotyczą obsadzania dróg drzewami.

(Monitor Polski Nr. 25 z dn. 11.I.1923 r.)

Celem wykonania rozporządzenia z dnia 30 grudnia 1922 r. w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych na drogach publicznych wydaje się następujące przepisy, dotyczące obsadzania dróg drzewami:

Rozdział I.

Dobór drzew nieowocowych.

1) Drzewa przydrożne powinny nietylko zdobić drogę, znaczyć ją w nocy i w zadymki śniegowe, ochraniać przechodniów od skwaru, ale także przynosić pożytek.

2) Najlepszą wskazówką, jakie drzewa będą odpowiednie na pewną drogę, są te drzewa, które rosną bujnie i zdrowo w okolicy.

3) W ziemiach żyznych należy sadzić:

a) lipy (krymską, drobnolistną i wielkolistną—Tilia euchlora), ten gatunek skąpo kwitnie (paroifolia i platyphylles), klony (jawor i platanowy — Acer pseudoplatanus i platanoides), dęby, które jednak rosną wolno, ale są wieczyste (szypułkowy, szkarłatny, czerwony—Quercus pedunculata, coccinea, rubra), rzadziej wiązy (ulmus), graby (carpinus). Kasztany (Aeseulus) udają się dobrze zwykle, jednak poprzednio wymienionym gatunkom należy dać pierwszeństwo, jako pożyteczniejszym.

4) W ziemiach wapiennych i skalistych głównie na pochyłościach gór i na Podhalu buki (Fagus cilvalitica) i dęby.

5) W ziemiach lekkich: akacje czyli grochowniki (Robinia pseudoacacia) a w piaskach brzozę (Betula alba).

6) W ziemiach wilgotnych: olszę błotną (Alnus glutinosa), dąb błotny (Quercus palustris), jesion (Fraxinus excelsior) i wierzby (złotuchę i białą oraz laurową—(Salix alba vitellina, alba laurifolia) oraz wierzbę (Salix daphnoides).

7) Topole udają się w każdej ziemi prócz głębokich piasków. Najprzydatniejsza na drogi jest berlińska (Populus hybrida borolinensis).

8) Przy drogach wązkich można sadzić drzewa mniejsze: jarzębiny (Sorbus Aucuparia), głogi (Crataegus monogyna) nawet szczepione, z kwiatem pełnym (C. m. fl. pleno alba rosea coccinea) i klon tatarski (Acer tataricum).

9) Drzewa iglaste tylko na pasach należących do drogi nie w mniejszej niż 3 metrowej szerokości od pola (za rowem) tam, gdzie trzeba drogi bronić od zasypywania piaskiem lub śniegiem:

na ziemiach suchych—sosna czarna i smołowa — Pinus nigra i rigida; na ziemiach wilgotnych: świerk zwykły Picea excelsa, w lekkich i piaszczystych: świerk kolący—Picea pungens, w ziemiach skalistych—jodła—Abies pectinata.

Rozdział 2.

Drzewa owocowe przy drogach.

1) Drzewa owocowe sadzi się przeważnie w okolicach, obfitujących w sady.

2) Sadzić się powinno drzewa owocowe, o ile można za rowem. Drzewa owocowe przydrożne, sadzone na koronie, muszą mieć koronę wzniesioną przynajmniej na 2,5 m. od ziemi.

3) Grusza sadzi się co 10 m. na gruntach żyznych (gdzie sieją pszenicę, buraki), niezbyt wilgotnych i na piaszczystych, pod któremi nie głębiej, niż na 1,5 m. jest glina.

4) Jabłonie sadzi się co 10 m. w ziemiach wilgotnych (nie mokrych), na madach i próchnicach nad rzekami i jeziorami i wogóle, gdzie są bujne sady jabłoniowe.

5) Czereśnie sadzi się na takich ziemiach, na jakich grusze, co 10 m. Na wschód od Warszawy czereśnie silnie przemarzają w ostre zimy.

6) Śliwy sadzi się co 6 do 8 m. w gruntach wilgotnych (nie mokrych), głównie węgierki zwykle.

7) Podobnież sadzi się wiśnie, co 6—8 m. w gruntach lekkich i piaszczystych.

8) Na ziemiach wapiennych i skalistych można sadzić orzechy włoskie, co 15 m., w cieplejszych okolicach kraju.

9) Wybór odmian drzew owocowych należy uskutecznić przy uwzględnieniu warunków miejscowych. Przepisy o sadzeniu i t. d. ogólne odnoszą się i do drzew owocowych, ale te ostatnie wymagają staranniejszej opieki, obrony od szkodników, zasilenia i umiejętnego obejścia się z owocami*).

Rozdział 3.

Gdzie sadzić.

1) Drzewa liściaste można sadzić na samej koronie drogi, o ile ona ma nie mniej, niż 7 m. szerokości. Wtedy sadzi się je na 0,3 m. od brzegu korony, zabezpieczając od uszkodzeń odpowiedniemi odbojami (dużemi kamieniami lub palami mocno wkopanemi w ziemię). Drzewa takie powinny mieć pnie wysokie do korony na 2 m. Z czasem, gdy się rozrosną i będą ruchowi na drodze przeszkadzały, podkrzesać należy ich korony jeszcze wyżej.

2) O ile droga jest węższa w koronie, niż 7,0 m., drzewa powinny się znaleźć za rowami, na pasie przydrożnym. Przy drogach węższych w koronie, niż na 8 m., lepiej jest sadzić drzewa mijanego, t. j. nie na wprost siebie, tylko na wprost środka przerw względem przeciwległego rzędu.

3) Drzewa liściaste większe sadzi się co 10 m., mniejsze zaś oraz iglaste (jarzębiny, głogi itp.) co 6 m., jednak akacje i brzozy można sadzić co 8 m.

4) Przy wąskich drogach (węższych w koronie niż 6 m.) sadzi się drzewa mniejsze (lub owocowe) jednym rzędem, od strony południowej lub zachodniej, zależnie od kierunku drogi, co 8—10 m.

5) Jeżeli przy szerokiej drodze są pasy ziemi od strony sąsiednich pól, najmniej na 3 m. szerokie, można niezależnie od drzew przy brzegu korony drogi posadzić drzewa na tych pasach w odległości 1.50 m. od rowu, wybierając na ten cel drzewa mniejsze lub iglaste.

6) Na drogach z płaskiemi ściekami (przekrój dróg amerykański) drzewa niezależnie od szerokości drogi należy sadzić za ściekami w odległości 0,3—0,4 m. od brzegów ścieków.

7) O ile wzdłuż dróg przechodzą linje telegraficzne, telefoniczne, lub przewodniki elektryczne, zarządy drogowe winny dążyć do tego: aby, gdy droga posiada szerokość 7,0 m. i więcej, linje przewodów umieszczone były poza rowami, a droga obsadzona była drzewami na koronie; o ile droga ma szerokość mniejszą, niż 7,0 m., zarządy drogowe powinny dążyć do tego, aby linje przewodów przechodziły po brzegu korony, a drzewa posadzone były za rowami. Stopniowe przenoszenie linji przewodników napowietrznych odbywać się winno w porozumieniu odnośnych zarządów drogowych i instytucji zarządzających linjami przewodników.

Rozdział 4.

Sadzenie.

1) Do sadzenia drzew wykopuje się doły na 0,75 m. szerokie i głębokie (w ziemiach piaszczystych szersze, w wilgotnych płytsze od 0,25 do 0,5 m.). Ziemię w nich zwierzchnią, żyźniejszą (ciemnej barwy) wyrzuca się na jedną stronę, jałową (jaśniejszą) na drugą. Zaprawę zasypuje się tuż przy dole, używając na ten cel skrobanek (zgarnięte błoto) z dróg bitych. W piaskach dowozi się gliny zwietrzałej i próchnicy (prósz torfowy) razem po koszu ćwierćkorcowym na każdy dół. Dodatek popiołu drzewnego lub też soli potasowej (1/4 do 1/2 kg.) i tomaszówki (0,5 kg. do 1 kg.) oraz siarczanu amonu (po 1/2 kg.) jest pożądany i proszki te miesza się z ziemią lepszą.

2) Przed sadzeniem na tydzień zasypuje się doły ziemią żyźniejszą na spód, jałową — wyżej, pozostawiając jednak dołem, o tyle obszerny, żeby się w nim korzenie wygodnie zmieściły. Wbija się też w środek dołu (na linji sadzenia) palik 0,1 m. średnicy dolnej, opalony na wysokość 0,5 m., żeby w ziemi nie zgnił prędko, a długi tak, jak pień drzewa nad ziemią.

3) Drzewa przydrożne liściaste winny mieć pnie proste o wysokości przynajmniej 2 metrów do korony. Grubość pnia mierzona na wysokości 1 metra nad ziemią wysokość powinna dla drzew owocowych i mniejszych dzikich 8—10 cm w obwodzie, dla drzew dzikich większych 10—20 cm. w obwodzie.

Korzenie winny być dobrze rozwinięte, drzewo winno być wykopane starannie bez nadmiernie poszarpanych krótkich korzeni. Korzenie uszkodzone należy przyciąć ostrym nożem. Drzewa iglaste winny być parokrotnie szkółkowane i sadzone na miejscu z bryłą ziemi. Powinny mieć wysokość przynajmniej 1,0—1,5 (5—10 letnie.)

*) Jako treściwy podręcznik do tego może posłużyć książka E. Jankowskiego p. t. „Sad przy Chacie", wyd. VIII.

4) Najlepsza pora sadzenia — październik, ostatecznie do połowy listopada. Akacje, brzozy, klony i drzewa iglaste sadzi się jednak na wiosnę, wkrótce po zupełnem rozmarznięciu ziemi.

Sadzenie topoli i wierzb odbywa się na wiosnę przez wykopywanie kołków odpowiedniej grubości naciętych z żywych gałęzi tych drzew i uprzednio namoczonych. Topoli nie należy sadzić przy drogach, w miejscach, gdzie mogą one wyrządzać dotkliwą szkodę przez wyjałowienie uprawnej roli.

5) Sadzić trzeba tak, żeby po opadnięci ziemi w dołach nasady korzeni znalazły się tuż przy poziomie gruntu. U drzew za rowem rosnących mogą one nawet wystawać cokolwiek ponad ziemią, ponieważ będą przysypywane skrobankami z drogi; zbyt wysokie jednak obsypanie (ponad 00,5 m.) jest szkodliwe.

6) Przy panujących u nas wiatrach południowo-zachodnich należy sadzić przy palu nieco ku stronie tych wiatrów pochylonym.

7) Korzenie zaprawą obsypać, dół do reszty ziemią zapełnić, tworząc z niej naokoło drzewa kopczyk przy sadzeniu jesiennem, a miskę — przy wiosennem.

Ziemię pomiędzy korzeniami doskonale obcisnąć trzonkiem szpadla. Na wiosnę po zasadzeniu podlać zaraz wodą obficie, a gdyby się korzenie obnażyły, ziemią je obsypać. O ile wiosna jest sucha, podlać powtórnie przed połową maja.

8) Po zasadzeniu przywiązać drzewo do palika u samej góry słomą, a w początku czerwca, gdy osiądzie, nitkami wierzbowemi raz w środku i raz u góry, nie w ósemkę, lecz w prost, okręcając niemi drzewo i palik. Po 2—3 latach, gdy się drzewa dobrze już zakorzenią, paliki usunąć.

9) Drzewa, które się nie przyjęły, zastąpić innemi zaraz na jesieni lub w roku następnym, zależnie od właściwej im pory sadzenia.

10) Kopczyki w jesieni usypane na wiosnę rozrzucić i porobić około drzew miski (zagłębienia, chwytające wodę deszczową).

Rozdział 5.

Utrzymywanie drzew.

1) Zarządy drogowe winny roztoczyć nad drzewami przydrożnemi ciągłą i staranną opiekę: w tym celu technicy i dozorcy drogowi oraz dróżnicy winni być praktycznie obznajmieni z pielęgnowaniem drzew; pożądane jest, aby Dyrekcje Okręgowe Rob. Publ. urządzały perjodyczne krótkie kursy ogrodnicze pod kierunkiem doświadczonych ogrodników.

2) Drzewa winny być zabezpieczone od uszkodzenia kołami wozów, za pomocą odbojów t.j. krótkich a mocnych pali (wysokości 0,8 m. nad ziemią) lub słupków kamiennych, lub dużych kamieni, wkopanych w ziemi ukośnie od strony drogi.

Od ogryzania zabezpiecza się drzewa, dopóki kora na nich nie stanie się chropowatą, obstawiając pnie tarniną lub jałowcem, gałęzie te przywiązuje się naokoło pnia witkami wierzbowemi.

3) Wycinać gałęzie ma prawo tylko zarząd drogowy; o ile obcięcie gałęzi potrzebne jest ze względu na przewody elektryczne, wykonać je może za zgodą odnośnego zarządu drogowego zarząd instytucji, do której należą przewody, winien przy tem zastować się do wskazówek zarządu drogowego.

Obcinanie gałęzi drzew stanowiących własność właścicieli przydrożnych gruntów, uskuteczniają ci właściciele podług wskazówek odnośnego zarządu drogowego.

W koronie wycina się gałęzie krzyżujące się (te z nich, które są skierowane do środka) suche, oraz nadłamane, aż do miejsca zdrowego. Im wcześniej się to zrobi, tem mniejsze będą rany zadane. Cięcia trzeba robić ostremi tasakami lub piłkami, nacinając zrazu od spodu, a potem z wierzchu, żeby się gałąź z korą nie oddarła. Wilczki, t. j. gałęzie, wychodzące u stóp drzewa lub z guzów na pniu, wycina się gładko. Najlepiej jest ciąć drzewa od połowy lutego do końca marca.

4) Konary zbyt daleko sięgające lub zanadto cieniujące drogę można skracać. Również można koronę podnieść wyżej odejmując dolne gałęzie.

5) Starzejące się drzewa można odmłodzić na wiosnę, skracając wszystkie gałęzie korony o trzecią część.

Dobrze jest jednocześnie zasilić te drzewa odmłodzone polewką z siarczanu amonu, soli potasowej i superfosfatu, rozpuszczonych w wodzie. Płyn ten pożywny nalewa się w otwory, zrobione w ziemi drągiem żelaznym pod zakończeniami gałęzi. Odmładzanie i zasilanie robi się w początkach marca po rozmarznięciu ziemi.

6) Rany, mające średnicy 0,8 lub więcej cm. zasmarowywa się możliwie szybko po ich zadaniu sadzami z pokostem, rozrobionemi na gęstą masę. Zamiast sadzy może posłużyć miałko utłuczony węgiel drzewny; może być również użyta glina z krowieńcem.

7) Miski nakoło drzew, w promieniu 0,5—0,6 m., okopuje się wcześnie na wiosnę i w lecie, utrzymuje w spulchnieniu, wolne od chwastów, przez kilkakrotne zmotykowanie. Jeżeli się skrobanki wyrzuca poza rów, a tam rosną drzewa, dobrze jest na wiosnę cały brzeg za rowem przekopać na 0,75 m. szeroko.

8) Doprowadzenie wody spływającej z drogi rynienkami (płytkiemi ściekami) do miski, zrobionej z ziemi u stóp drzewa, jest pożyteczne, ponieważ taka woda zawiera części nawozowe, wylugowane z odchodów zwierząt przechodzących drogami.

9) Niszczenie szkodliwych owadów sposobami wskazanemi dla drzew owocowych jest pożądane również i dla innych drzew przydrożnych.

10) Gdyby stare drzewa przydrożne trzeba było usunąć, należy na 3—5 lat przedtem posadzić pomiędzy niemi, na połowie odstępów drzewa zastępcze, ale możliwie innych gatunków, np.: po topolach lub wierzbach — akacje lub brzozy, po lipach klony i t. p.

Rozdział 6.

Żywopłoty.

1) Żywopłoty robi się przy drogach dla ochrony pól od przechodniów, lub też dla ochrony drogi od śniegów i zasypywania piaskiem, gdzie to jest potrzebne.

2) Odpowiednie rośliny na ten cel są: grab (Carpinus betulus), głóg (Crataegus, różne gatunki), wiśniośliwa (Prunus Mirabolana), akacja syberyjska (Caragana arborescens), rokitnik (Hippophae rhamnoides), róża dzika (Rosa Caniuaí, Rosa Rubigina) ligustr (Ligustrum vulgare) (w okolicach kraju o klimacie nie ostrzejszym, niż warszawski) i inne. Z iglastych są do tego przydatne żywotniki (Thuja occidentalis) w okolicach cieplejszych i ziemi niezbyt wilgotnej oraz świerk pospolity (Picea excelsa) i świerk kolący (Picea puageus).

3) Żywopłoty można urządzać tylko za rowem, od pola najlepiej w odległości 0,5—1 m.

4) Pod żywopłot przeregulować pasek ziemi na 0,5 m. szeroki, również na 0,5 m. głęboko, a rośliny 2-letnie sadzić na środkowej linji tego paska, jednym rzędem wczesną wiosną.

5) Sadzi się ligustr co 0.2, rokitnik co 0.3, głóg co 0.4, żywotnik co 0.8,—1 m. i t. p.

6) Krzewy od trzeciej wiosny po posadzeniu przycina się z boku, tak, żeby żywopłot miał szerokość od 0,5 do 1 m.; wysokość odpowiednia będzie dla ligustru 1—1,5 m. dla głogu i rokitnika od 1,8—2 m., dla żywotników od 2—3 m. i t. d.

7) Jeżeli grunt przy drodze jest rozmaity, należy krzewy do niego dostosować.

8) Zaleca się zasilanie zapomocą nawozów mineralnych, powyżej wymienionych, rozsypywanych z obu stron żywopłotu; na wiosnę i przykopanych w ziemię.

Dawki mogą być niewielkie nawet, a już poskutkują. Stosujemy zasilenie, gdy przyrost świeży, roczny osłabnie (np. zejdzie poniżej 0,15 m.).

9) Niszczenie owadów szkodliwych potrzebne jest i na żywopłotach głogowych.

Rozdział 7.

Przepisy końcowe.

1) Sadzonki drzew zarządy drogowe otrzymywać mogą bezpłatnie ze szkółek rządowych, prowadzonych przez rządowe leśnictwo lub zarządy dóbr państwowych.

Zlecenia na wydanie sadzonek zarządom drogowym wydają właściwe Okręgowe Zarządy Lasów Państwowych, na wniesione do nich żądania Dyrekcji Okręgowych Robót Publicznych lub wydziałów wojewódzkich, lub powiatowych. Sadzonki winny być zamawiane zawczasu na kilka lat przed sadzeniem.

Niezależnie zarządy drogowe tam, gdzie zachodzą trudności w otrzymywaniu sadzonek od instytucji powołanych do prowadzenia szkółek drzewnych, mogą zakładać własne szkółki na działkach ziemi, należących do dróg. Wszelką możliwą pomoc okażą im Zarządy Okręgowe Lasów Państwowych. Wreszcie sadzonki mogą być nabywane przez zarządy drogowe w szkółkach zawodowych prywatnych, w których również należy je zamawiać na kilka lat przed zamierzonem sadzeniem.

Zamieszczony w przepisach wykaz drzew odpowiednich do obsadzania dróg nie jest bezwzględnie obowiązujący. W poszczególnych wypadkach wybór gatunków i odmian drzew dla obsadzania danej drogi może być ustalony przez zarządy dróg publicznych w porozumieniu z miejscowemi instytucjami fachowemi, państwowemi i społecznemi, jak z zarządami lasów, instytucjami ogrodniczemi, rolniczemi i t. p.

2) W celu wzbudzenia poszanowania posadzonych drzew przez ludność miejscową, a w szczególności przez dzieci, Dyrekcje Okręgowe Robót Publicznych winny odnosić się do właściwych władz szkolnych i duchownych, aby te zarządzały w szkołach powszechnych wykłady o poszanowaniu drzew przydrożnych i opiekowanie się niemi, oraz urządzenie stale na wiosnę i w jesieni w szkołach ludowych uroczystości sadzenia drzew przydrożnych na najbliższych od danej szkoły drogach. Święta te winny być urządzane w porozumieniu z zarządami drogowemi które w umówionym terminie dostarczą sadzonek i instruktora.

Minister Robót Publicznych:
(—) *Łopuszański.*

18.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do wszystkich Panów Starostów oraz Przewodniczących Wydziałów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w sprawie poparcia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.*

L. 13901/Adm.

Istniejące od roku 1906 w Warszawie Polskie Towarzystwo Krajoznawcze (ul. Karowa 21), posiadające dwadzieścia kilka oddziałów rozsianych po całym kraju, oraz liczące kilka tysięcy członków, szerzy wśród społeczeństwa hasła i zasady, że przez wszechstronne poznanie kraju ojczystego pogłębia się umiłowanie jego osobliwości, uświadamia się społeczeństwo o konieczności ochrony przed zniszczeniem rodzimego piękna naszego kraju oraz wzmaga się intensywność idących w tym kierunku usiłowań tegoż społeczeństwa. Polskie Towarzystwo Krajoznawcze stworzyło szereg instytucji pomocnych w urzeczywistnieniu nakreślonych powyżej celów, a przedewszystkiem muzeów krajoznawczych i domów wycieczkowych oraz głosiło cały szereg wydawnictw.

W związku z powyższem a na skutek reskryptu Min. Rob. Publ. z dnia 11/XII 1927 L. XI 3299 zalecam Panom Starostom oraz Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych, ażeby Polskiemu Towarzystwu Krajoznawczemu, względnie jego oddziałom miejscowym, użyczali wszechstronnego życzliwego poparcia przy realizacji celów Towarzystwa, zwłaszcza przy zakładaniu domów wycieczkowych oraz przy wydawaniu miejscowych monografji krajoznawczych i przewodników, co będzie z rzeczywistą korzyścią dla odnośnych okolic, gdyż wpłynie na wydatne wzmożenie ruchu turystycznego.

Wojewoda Lubelski
(—) *A. Remiszewski.*

Lublin, d. 14 stycznia 1928 r.

19.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do PP. Przewodniczących oraz PP. Prezydentów m. Lublina i Siedlec *w sprawie zakupywania przez Związki Komunalne udziałów Towarzystwa Wiosek Kościuszkowskich.*

L. 228/Sm.

W dniu 15 października r. ub., w sam dzień sprowadzenia serca Tadeusza Kościuszki, do stolicy Państwa, minęło sto dziesięć lat od chwili, kiedy to wielkie serce bić przestało.

133 lat znowu dzieli nas od czasu (od dnia 24/III 1794 roku), kiedy Kościuszko przysięgą swą na Rynku Krakowskim oficjalnie wobec świata zadokumentował, że naród Polski narzuconych sobie kajdan nie zniesie..... W dniu 11 listopada r. ub. święciliśmy dziewiątą rocznicę zakończenia tych walk o wolność i niepodległość Ojczyzny....

Na pamięć nasuwa się bardzo wiele uroczystych dat historycznych, związanych z imieniem Kościuszki, które należy uczcić gorąco, — nie próżnem słowem, a czynem.

Kiedy w 19'9 r. zebrał się Sejm odrodzonej Polski, nie zaniedbał obowiązku, ażeby na jednem z pierwszych posiedzeń wyrazić hołd pamięci Kościuszki i uchwalił, że najlepszym sposobem uczczenia Jego będzie postawienie Mu żywych pomników w postaci wzorowych wiosek sierocych pod nazwą Wiosek Kościuszkowskich. Mają one być ogniskami gospodarczej i społecznej kultury wśrod ludu wiejskiego, a zakłady wychowawcze tych Wiosek, t. j. bursy, szkoły i gniazda rodzinne dla sierot objąć mają całe masy dzieci, które tutaj nauczą się rozumieć, czcić i kochać Kościuszkę.

Sejm uchwalił dać kosztem Państwa w Wioskach tych pomieszczenie dla 1.000 sierot, a organizowanie i prowadzenie Wiosek uchwalił powierzyć odpowiednim instytucjom społecznym pod kontrolą Rządu i społeczeństwa.

W 1925 roku utworzone zostało specjalne Towarzystwo Wiosek Kościuszkowskich, jako związek instytucji i organizacji społecznych, państwowych i komunalnych, które w pracy swej wychowawczej przyjmują system rodzinnego wychowania sierot w gniazdach. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zasadniczo zgodziło się sprawę tworzenia jubileuszowej państwowej fundacji powierzyć w ręce tego Towarzystwa i materjalnie dopomogło Towarzystwu wziąć (narazie w dzierżawę), majątek państwowy Rogóżno-Zamek na Pomorzu, upatrzony na stworzenie tam Wioski państwowej.

Myśl tworzenia Wiosek Kościuszkowskich gorąco popiera Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Z inicjatywy Pana Prezesa Rady Minist. myśl tworzenia Wiosek Kościuszkowskich rozszerza sie również oraz zyskuje nowych zwolennikow w szeregach naszej armji na terenie poszczególnych D. O. K.

Rzucone zatem w r. 1919 przez Sejm odrodzonej Polski hasło postawienia Kościuszce „żywych pomników" w hołdzie dla Jego Wielkiego serca przyobleka się w czyn, ale niestety realizacja tej szczytnej i użytecznej idei postępuje w zbyt powolnem tempie.

Akcja w kierunku urzeczywistnienia zakreślonego powyżej planu powinna znaleźć silny oddźwięk w całem Państwie, a propagandą mającą na celu jej spopularyzowanie winny ująć w swe ręce przedewszystkiem związki samorządu terytorjalnego, jako reprezentacje najszerszych warstw społeczeństwa.

W przewidywaniu, że związki komunalne chętnie podejmą się tego zadania Pan Minister Spraw Wewnętrznych na zlecenie Pana Prezesa Rady Ministrów zwrócił się w roku zeszłym za mojem pośrednictwem (mój okólnik z dnia 9/XII 1926 L. 10333/III) do Panów z wezwaniem o przyłączenie się do akcji tworzenia Wiosek Kościuszkowskich i zapisania się na członków założycieli TWK., oraz zakupienia w ramach tego Towarzystwa dla sierot swoich miejsc wieczystych. Każde takie jedno miejsce wieczyste, kosztem 10,000 zł. ufundowane, daje prawo członkowi założycielowi TWK bezpłatnego już nadal wychowywania stale jednego sieroty a na ogólnych zebraniach członków TWK. daje prawo jednego głosu przy wyborze władz TWK., przy zatwierdzaniu budżetów i t. d. Dwa takie członkowskie udziały dają prawo dwuch głosów; dziesięć udziałów—dziesięć głosów i t. p. Udziały mogą być wpłacane częściowo, w ciągu lat dziesięciu.

Wedle § 10 statutu TKW. wszystkie pieniądze, wkładane przez członków na udziały, wzięte zostaną naprzód na utworzenie jednej Wioski Kościuszkowskiej. Po utworzeniu pierwszej Wioski zbiorowemi siłami wszystkich udziałowcow TWK. dalsze wpływy użyte zostaną na stworzenie następnej Wioski. Ogólne zebranie członków założycieli ustanowi kolejność, w którem województwie następna Wioska ma być utworzona, a to w zależności od tego, którego województwa fundatorzy największą na ten cel złożyli ofiarę.

Powołując się na wspomniany wyżej okólnik z dnia 9-XII 1926 r. L. 10333/III ponawiam w roku b. swój apel o wniesienie na porządek dzienny obrad przy sposobności uchwalania preliminarza budżetowego na nowy okres gospodarczy sprawy zakupna udziałów TWK. oraz o zainteresowanie powyższą sprawą również gmin wiejskich i miejskich na terenie powierzonego Panu powiatu, by w podobny sposób uczciły pamięć Kościuszki, która winna trwać wiecznie w sercach obywateli.

Wojewoda Lubelski

(—) *A. Remiszewski.*

Lublin, dn. 16 stycznia 1928.

20.

Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Województwa Lubelskiego *w sprawie rejestracji obwodów łowieckich.*

L. 15690/R.W.

Wobec wejścia w życie z dniem 28 grudnia ub. r. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. №110 poz. 934) zajdzie potrzeba rejestracji obwodów łowieckich w mysl postanowienia art. 12 rozporządzenia.

Obwody łowieckie pod względem minimum obszarów gruntów, z których mogą być tworzone, różnią się od rewirów (okręgów) łowieckich, w których zgodnie z dotychczasowemi przepisami, można było wykonywać prawo polowania. Aby umożliwić w czasie przejściowym wykonywanie prawa polowania na obszarach nie będących zarejestrowanemi obwodami łowieckiemi w rozumieniu art. 12 rozporządzenia, art. 89 rozporządzenia postanawia, że obwody łowieckie (okręgi), utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów, uważane być mają za utworzone zgodnie z rozporządzeniem o prawie łowieckiem do dnia 1 marca 1928 r. względnie do chwili wygaśnięcia umów dzierżawnych, jeżeli były wydzierżawione.

Przez obwody łowieckie (okręgi), utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów, należy rozumieć obszary o nieprzerwanej przestrzeni 150 morgów, na których osobom uprawnionym w myśl przepisów art. art. 358—362 ustawy gospodarstwa wiejskiego przed dniem 28 grudnia 1927 r. przysługiwało uprawnienie do wykonywania polowania.

Wobec tego osoby, które w myśl obowiązujących przed dniem 28 grudnia 1927 r. przepisów wykonywały na pewnych obszarach polowanie, mogą to polowanie wykonywać bez obowiązku zgłaszania obwodów łowieckich do rejestracji do dnia 1 marca 1928 r., względnie do czasu wygaśnięcia umowy dzierżawnej, jeżeli polowanie jest wypuszczone w dzierżawę. Za równoznaczno z wygaśnięciem umowy dzierżawnej należy uważać zerwanie umowy, unieważnienie jej na mocy obowiązujących przepisów ewentualnie inne czynności, powodujące przerwanie stosunku umownego.

O ile umowa dzierżawna przestanie obowiązywać przed dniem 1 marca 1928 r., a wypuszczający w dzierżawę może w myśl przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie łowieckiem użytkować polowanie samodzielnie, t. j. nie jest ograniczony do użytkowania polowania jedynie przez wydzierżawienie, przysługiwać mu winno do dnia 1 marca 1928 r. prawo samodzielnego użytkowania polowania bez obowiązku ogłoszenia obwodu łowieckiego do rejestracji.

Tereny łowieckie, nie zarejestrowane przez Pana Starostę przed dniem 1 marca 1928 r. względnie nie zgłoszone do rejestracji tak wcześnie, by uważane były za zarejestrowane przed dniem 1 marca 1928 r. przez upływ czasu w myśl art. 12 rozporządzenia o prawie łowieckiem, nie będą po tym terminie uważane za obwody łowieckie i wykonywanie polowania na tych terenach będzie wzbronione.

Wymienione wyżej zasady, któremi winny się kierować władze przy załatwianiu spraw łowieckich w okresie przejściowym, nie mają zastosowania do wypadków, przewidzianych w artykułach 45 i 46 rozporządzenia o prawie łowieckiem. Polowanie z chartami lub psami gończemi oraz polowanie na łosie—byki, może być po dniu wejścia w życie rozporządzenia o prawie łowieckiem dozwolone jedynie o tyle o ile właściciel polowania zgłosił do rejestracji obwód łowiecki, odpowiadający pod względem obszaru wymaganiom art 45, względnie 46.

Przy rejestracji okręgów łowieckich należy postępować w sposób dla zgłaszających obwody do rejestracji, jaknajmniej uciążliwy.

Jako dowód, że obszar gruntów, zgłoszonych do rejestracji, odpowiada przepisom artykułów 6—11 rozporządzenia o prawie łowieckiem, wystarcza poświadczenie wójta gminy lub szkic sytuacyjny gruntów, przyczem nie należy wymagać szkicu sytuacyjnego tam, gdzie z powodu braku map katastralnych przedstawienie takiego szkicu stwarzałoby dla zgłaszających obwody łowieckie do rejestracji szczególne trudności. Dowodu, że zgłaszany obwód łowiecki odpowiada wymaganiom ustawy, nie należy żądać w tych wypadkach, gdy warunki lokalne są z dotychczasowego postępowania znane, lub gdy z rozmiarów zgłaszanego obwodu można wnioskować, że odpowiada on wymaganiom ustawy.

Wobec wprowadzenia w wykonaniu art. 25 nowych kart łowieckich z ważnością od 1 marca 1928 r., dotychczasowe karty należy przedłużyć tylko do tego terminu.

Podając powyższe zasady do wiadomości Pana Starosty, proszę o ścisłe ich stosowanie.

Równocześnie nawiązując do mego pisma okólnego z dn 28 lutego 1927 r. L. 2284/VI zawiadamiam, że przedstawicielami Centralnego Związku Polskich Stowarzyszeń Łowieckich na poszczególne powiaty województwa lubelskiego są następujące osoby:

Aleksander Karski, Roskosz, p. Biała Podl. na pow. bialski.

Stanisław Sękowski. Podhorce p. Hrubieszów na pow. hrubieszowski.

Erazm Tuszowski, Chizówce p. Hrubieszów na pow. hrubieszowski.

Eustachy Świeżawski, Hołobie p. Kryłów na pow. hrubieszowski.

Kazimierz Rulikowski, Szychowice p. Kryłów na pow. hrubieszów.

Jan Koźmian, Wierzchowiska p. Lublin na pow. lubelski.

Kazimierz Drecki, Krzesimów p. Lublin na pow. lubelski.

Jerzy Dmochowski, Jeleniec p. Łuków na pow. łukowski.

Witold Bereza, Puławy Inst. Nauk. Gosp. Wiejsk. na pow. puławski.

Antoni Wysocki, Bachorze p. Sokołów Siedl. na pow. sokołowski.

Józef Potocki, Zwierzyniec nad Wieprzem na pow. zamojski.

Władysław Nowakowski, Zamość Sejmik pow. na pow. zamojski.

Władysław Brzostek, Zamość Starostwo na pow. zamojski.

Jerzy Koszarski, Siennica Różna na pow. krasnystaw.

Michał Jaworski, Międzyrzec Pol, na pow. radzyński.

Stanisław Leski, Międzyrzec Podl. Kąkolewnia na pow. radzyński,

Wojewoda Lubelski

(—) *A. Remiszewzki.*

Lublin, dn. 19 stycznia 1928 r.

21.

WYKAZ

zaraźliwych chorób zwierzęcych, panujących na terenie województwa Lubelskiego w miesiącu grudniu.

L. 173/RW.

Nosacizna.

powiat Krasnystaw — gminy Gorzków, Izbica.
„ Lubartów — gmina Ludwin,
„ Siedlce — gmina Wiśniew,
„ Tomaszów — miasto Tomaszów,
„ Włodawa — miasto Opole,
„ Zamość — miasto Zwierzyniec,

Zołzy.

powiat Węgrów — gmina Korytnica,
„ Włodawa — gmina Horodyszcze.

Swierzb.

powiat Węgrów — gmina Grębków.

Zaraza płucna.

powiat Lublin — gmina Mełgiew,
„ Lubartów — gmina Kamionka.

Wścieklizna.

powiat Biłgoraj — gmina Kocudze,
„ Chełm — gminy Cyców, Siedliszcze, Olchowiec,
„ Garwolin — gminy Żelechów, Podłęż, Ryki, Ułęż, Stężyca,
„ Hrubieszów — gminy Horodło, Miętkie, Miączyn, Mołodjatycze, Dołhobyczów,
„ Janów — gminy Annopol, Dzierżkowice,
„ Lublin — gmina Piotrowice, m. Lublin,
„ Lubartów — gminy Chudowola, Luszawa, Samoklęski,
„ Łuków — gmina Gułów,
„ Radzyń — gmina Kąkolewnica,
„ Siedlce — gmina Starawieś,
„ Sokołów — gminy Kosów, Olszew,
„ Tomaszów — gmina Komarów,
„ Węgrów — gmina Grębków,
„ Włodawa — m. Parczew, gmina i m. Włodawa,
„ Zamość — m. Zamość.

Wąglik.

powiat Hrubieszów — gminy Mołodjatycze, Hrubieszów,
„ Łuków — gmina Kadoryż
„ Węgrów — gminy Ruchna, Starawieś,
„ Włodawa — miasto Ostrów.

Pryszczyca.

powiat Lublin — gmina Piaski.

Pomór i zaraza trzody chlewnej.

powiat Biała — gminy Huszcza, Sitnik, Swory, Sidorki, Rososz, Łomazy.
„ Chełm — gminy Krzywiczki, Świerże, Żmudź.
„ Garwolin — gminy Ryki, Trojanów, Wola Rębkowska, Sobienie, Jeziory, Żelechów, Wilga, Garwolin,
„ Hrubieszów — gminy Grabowiec, Miączyn,
„ Janów — gmina Dzierżkowice,
„ Konstantynów — gminy Górki, Hołowczyce, Janów, Łosice, Olszanka, Rokitno, Witulin, Zakanale, Sarnaki, Świniarów,
„ Lublin — gmina Brzeziny,
„ Lubartów — gminy Chudowola, Kamionka, Niemce, Rudno, Samoklęski, Tarło, Firlej, m. Lubartów,
„ Łuków — gminy Białobrzegi, Łysobyki m. Kock,
„ Radzyń — gminy Suchowola, Zachajki, m. Międzyrzec, Tłuściec, Biała, m. Radzyń,
„ Siedlce — gminy Przesmyki, Zaliszew,
„ Sokołów — gminy Kowiesy, Repki;
„ Węgrów — gminy Grębków, Ruchna.

Różyca trzody chlewnej.

powiat Chełm — gmina Siedliszcze, m. Chełm,
„ Janów — gminy Batorz, Kawęczyn,
„ Sokołów — gmina Wyrozęby m. Sokołów,
„ Węgrów — gminy Ruchna, Starawieś, m. Węgrów, Ossówno.

Cholera drobiu.

powiat Janów — gmina Chrzanów,
„ Radzyń — gmina Biała, m. Radzyń.
„ Sokołów — gmina Kudelczyn

B.

22.

Komunikat w sprawie podziału ostatecznego akredytywy 1 miljona złotych na pożyczkową akcję odbudowy na terenie Lubelszczyzny.

W ślad za poprzednimi komunikatami Urzędu Wojewódzkiego z dn. 2 i 30 listopada 1927 r. oraz z dn. 5 stycznia 1928 r. ogłoszonymi w № 19/27 poz. 311, № 23/27 poz. 349 oraz № 2/28 poz. 7 Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego w sprawie podziału nowej akredytywy (1.000.000 zł.) z funduszów państwowych na akcję pożyczkową odbudowy na terenie Lubelszczyzny podaje się do publicznej wiadomości, że Pan Wojewoda Lubelski przydzielił z czwartej i piątej raty, przypadających na luty i marzec b. roku na potrzeby powiatu Bialskiego kredyt w wysokości 40,000 zł, Chełmskiego—50,000 zł., Biłgorajskiego—15,000 zł., Hrubieszowskiego — 50,000 zł., Janowskiego Lub. — 10,000 zł, Lubelskiego—20.000 zł, Radzyńskiego—10,000 zł., Puławskiego—20,000 zł., Tomaszowskiego—40,000 zł., Włodawskiego—90,000 zł., Krasnystawskiego—30,000 zł., Węgrowskiego—5,000 zł. i Łukowskiego—20,000 zł.

W ten sposób całkowita nowa akredytywa na akcję pożyczkową odbudowy została ostatecznie rozdzielona.

Łącznie z poprzedniemi trzema miesięcznemi ratami otrzymały poszczególne powiaty Województwa Lubelskiego kredyty w następującej wysokości:

1.	Bialski	120.000 zł.
2.	Biłgorajski	15.000 zł.
3.	Chełmski	150.000 zł.
4.	Hrubieszowski	120.000 zł.
5.	Janowski	30,000 zł.
6.	Konstantynowski	15 000 zł.
7.	Krasnystawski	30,000 zł.
8.	Lubartowski	30,000 zł.
9.	Lubelski	70,000 zł.
10.	Łukowski	20,000 zł.
11.	Puławski	70.000 zł.
12.	Radzyński	40,000 zł.
13.	Sokołowski	10,000 zł.
14.	Tomaszowski	90,000 zł.
15.	Włodawski	150 000 zł.
16.	Węgrowski	5,000 zł.
17.	Zamojski	35,000 zł.
	Ogółem .	1.000.000 zł.

Aczkolwiek przydzielona akredytywa na m-c luty i marzec będzie wypłacana przez Państwowy Bank Rolny częściami dopiero w lutym i marcu r. b. rozdział obecnie dokonany ma na celu umożliwienia Starostom odpowiedniego planowego ujęcia akcji odbudowy stosownie do rozporządzalnych kredytów na ten cel, jako też skoordynowania zużycia gotówki łącznie z zapasami drzewa daninowego i z lasów państwowych.

Starostowie, dysponujący drzewem, a więc: Bialski (z lasów państwowych), Janowski (z lasu Modliborzyce, Łysaków), Konstantynowski (z lasu Konstantynów), Krasnostawski (z lasu Pilaszkowice, Kraśniczyn i inne), Łukowski (z lasu Kock, lasów państw., Wojcieszków), Sokołowski (z lasu Korczew, Repki, Sterdyń, Ceranów, Skrzeszew, Kurowice), Tomaszowski (z lasu Krasnobród), Węgrowski (z lasu Turna, Miednik), Zamojski (z lasu Krasnobród, Adamów i Suchowola) otrzymali polecenie dołożyć wszelkich starań, aby drzewo to najbardziej celowo na akcję odbudowy wyzyskać i rozdział gotówki i drzewa ukończyć do dnia 15 lutego, a wywiezienie drzewa przez poszkodowanych spowodować do dnia 1 kwietnia r. b.

W tym celu poszkodowanym, których zniszczone osiedla znajdują się dalej od lasów z zapasami drzewa, będzie obok asygnat na drzewo bezzwłocznie przydzielony kredyt gotówkowy na koszta wywozu drzewa. Skrypty dłużne zostaną od nich natychmiast ściągnięte i przesłane do Państwowego Banku Rolnego najpóźniej do dnia 15-go lutego celem spowodowania jaknajrychlejszej wypłaty gotówki na zwózkę drzewa, aby ją mogli uskutecznić najpóźniej w okresie od 1 marca do 1 kwietnia r. b.

Pożyczki na odbudowę, jak w drewnie tak i w gotówce będą przedewszystkiem udzielane najuboższym poszkodowanym mieszkającym komornem, w ziemiankach, lub prowizorycznie skleconych barakach.

Na budynki gospodarcze wydawanie drzewa będzie uskuteczniane w granicach zaspokojenia potrzeb, złączonych z odbudową domów mieszkalnych.

23.

Komunikat w sprawie jarmarków w Macoszynie pow. Włodawskiego.

Na mocy art. 60—68 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. (Dz. Ust. № 53 poz. 468) oraz w myśl uchwały rady gminnej gminy Sobibór pow: Włodawskiego z dnia 10 marca 1927 roku, a także wniosku Wydziału Powiatowego we Włodawie z dnia 3 kwietnia 1927 roku i opinji Weterynarza powiatowego z dnia 30/VIII 1927 r. Pan Wojewoda Lubelski decyzją z dn. 12/I 1928 L. 4/PH zezwala na ustanowienie jarmarków we wsi Macoszyn Mały, gminy Sobibór powiatu Włodawskiego.

Jarmarki mają się odbywać w każdą środę o ile w tym dniu nie będą przypadać święta rzymsko-katolickie.

Przedmiotem ustanowionych jarmarków mogą być wszystkie przedmioty wolnego obrotu towarowego, takie jednak towary, których sprzedażą trudnić się można jedynie na podstawie uzyskanej koncesji wolno sprzedawać tylko osobom posiadającym koncesję.

Jarmarki mają się odbywać w miejscu, oznaczonem na przedstawionym planie sytuacyjnym w myśl przepisów Min. Roln. i Dóbr Państw. z dnia 2/VI 1920 r. (Dz. Ust. № 49 poz. 302) pod dozorem specjalnej komisji targowej, a targowica winna być należycie urządzona, ogrodzona, zabrukowana i posiadać studnie.

24.

Komunikat w sprawie kursów dla pielęgniarek przy stacjach opieki nad matką i dzieckiem.

Wobec stale dającego się odczuwać braku wykwalifikowanych pielęgniarek przy organizowaniu żłobków i stacyj opieki nad matką i dzieckiem, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej otwiera w Państwowej Szkole Higjeny w Warszawie dnia 1 kwietnia 1928 roku bezpłatne 6 miesięczne Kursy dla pielęgniarek w żłobkach i stacjach opieki nad matką i dzieckiem dla 50 słuchaczek, z których 25 (z poza Warszawy) otrzyma przez cały czas trwania Kursów bezpłatne całodzienne utrzymanie z mieszkaniem i usługą oraz zwrot kosztów przejazdu na kurs i powrotu do miejsca stałego zamieszkania.

Na kursy przyjęte być mogą tylko kandydatki, posiadające świadectwo z ukończenia 7 oddziałowej szkoły powszechnej lub 4-ch klas szkoły średniej w wieku od 18 do 30 lat. Pierwszeństwo będą miały kandydatki posiadające praktykę w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, stacjach opieki nad matką i dzieckiem lub żłobkach w charakterze wychowawczyń lub pielęgniarek.

Podania o przyjęcie na wspomniany kurs należy składać za pośrednictwem Wydziału Powiatowego Sejmiku względnie Magistratu, dołączając w

odpisach wszystkie świadectwa szkolne jak również z odbytej praktyki.

Podania będą przyjmowane najdalej **do dnia 8 lutego b. r.**

25.

Zatwierdzenie zajęcia przez Prokuratora Sądu Okręgowego w Lublinie czasopism: „Zwierciadło" Nr. 1 z 1928 r., „Samopomoc Chłopska" Nr. 1 z 1928 r. i „Głos Lubelski" Nr. 354 z 27-XII 1927 r.

Odpis.

Dopatrując się w artykule pod tytułem „Już czas" zamieszczonym w № 1/223 czasopisma „*Zwierciadło*" *z dnia 6-go stycznia 1928 r.* zniesławienia osoby urzędowej z powodu pełnienia przez nią obowiązków służbowych, przez umieszczenie ustępów: „należy go z tutejszego pola sprzątnąć jak najprędzej, trzeba go skosić i zabrać z naszej chełmskiej niwy, a po zwiezieniu do stodoły Wojewódzkiej, wymłóciwszy i oczyściwszy z plew, posiać na inną glebę", „nikt a nikt nie ma dlań szacunku, nie wierzy w jego dobrą wolę", „to nie lew a inny bardziej przyziemny stwór boski, który potrafi, zabijany kilkakrotnie, się odradzać i odżywać", „jest człowiekiem nie zasługującym na zaufanie" i t. p., oraz przez umieszczenie w druku niezgodnych z rzeczywistością wiadomości o przekonaniach politycznych Starosty Chełmskiego „jawnych" i „ukrytych", o jego wadliwej gospodarce i czynach nieetycznych, t. j. przestępstwa, przewidziane w art. 533 i 532 cz. I p. 3 kk., natomiast niedopatrując się w tymże artykule cech przestępstwa z art. 154 cz. 2 kk., gdyż w danym wypadku autor niedopuścił się nieposzanowania władzy, a znieważył urzędnika z powodu pełnienia przez niego obowiązków służbowych, na mocy art. 76, 77, 30 i 33 Rozp. Prez. R. P. o prawie prasowem, oraz art. 5 ust. 3 Rozp. Prezydenta R. P. z dn. 28/XII.27 r. Dz. Ust. № 118/27. Postanawia: dokonane przez Starostę Chełmskiego zajęcie № 1/223 czasopisma „Zwierciadło" zatwierdzić, odpisy niniejszej decyzji przesłać Prokuratorowi Sądu Okręgowego w Lublinie i Staroście Chełmskiemu, oraz doręczyć redaktorowi i wydawcy Kazimierzowi Czernickiemu; odpis orzeczenia o zatwierdzeniu zajęcia wywiesić w Sądzie i ogłosić w Gazecie Wojewódzkiej, oraz w czasopiśmie „Zwierciadło".

(—) *Osuchowski*
(—) *Grebarow*
(—) *J. Lachowicz.*

Za zgodność świadczy
Starszy Sekretarz (—) *Gwardak.*

—o—

Odpis.

Podzielając w zupełności motywy, przytoczone we wniosku Prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Lublinie z dnia 31 grudnia 1927 r. № 8370 i dopatrując się w art. „Wyborczy rachunek sumienia", „Przywileje obrońcy Ojczyzny" i wierszu p. t. „Fornale", umieszczonych w № 1 *z dnia 1-go stycznia 1928 r.* dwutygodnika „*Samopomoc Chłopska*", wychodzącego w Lublinie, cech przestępstwa, przewidzianego w art. 129 cz. I p. 6 i 164 cz. II kk., gdyż zacytowane we wniosku ustępy tych artykułów, zawierając w sobie wskazówki na nieposzanowanie rządu, wyraźnie ponadto zmierzają do szerzenia nienawiści pomiędzy klasami posiadającemi i duchowieństwem, a włościanami, nawołując tych ostatnich do czynów gwałtownych (pędzenie ze wsi),—na mocy art. 76, 77, 30 i 33 Rozp. Prez. R. R. o prawie prasowem, postanawia: dokonane przez Starorostę Lubelskiego zajęcie: № 1 dwutygodnika „Samopomoc Chłopska" zatwierdzić, odpisy niniejszej decyzji wraz z odpisami wniosku Prokuratora przesłać temuż Prokuratorowi i Staroście Lubelskiemu, oraz doręczyć redaktorowi Władysławowi Koobowi i wydawcy dwutygodnika „Samopomoc Chłopska" Stanisławowi Wójtowiczowi; odpis orzeczenia o zatwierdzeniu zajęcia wywiesić w Sądzie i ogłosić w Gazecie Wojewódzkiej, również i w dwutygoniku „Samopomoc Chłopska".

(—) *W. Przesmycki*
(—) *Grebarów*
(—) *J. Lachowicz*

Za zgodność świadczy
Starszy Sekretarz (—) *Gwardak.*

—o—

Odpis.

Podzielając w zupełności motywy, przytoczone we wniosku Prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Lublinie z dn. 29 grudnia 1927 r. № 8329 i dopatrując się w artykule „Niebywale stosunki" umieszczonym № *354 z dnia 27 grudnia 1927 r.* pisma codziennego „*Głos Lubelski*", wychodzącego w Lublinie, cech przestępstwa, przewidzianego w art. 263 kk., na mocy art. 76, 77, 30 i 33 Rozp. Prez. R. P. o prawie prasowem. Postanawia: dokonane przez starostę Lubelskiego zajęcie № 354 czasopisma „Głos Lubelski" zatwierdzić, odpisy niniejszej decyzji wraz z odpisami wniosku Prokuratora przesłać temuż Prokuratorowi i Staroście Lubelskiemu, oraz doręczyć redaktorom naczelnemu Leonowi Waściszakowskiemu i odpowiedzialnemu za redakcję i wydawnictwo Janowi Dominko; odpis orzeczenia o zatwierdzeniu zajęcia wywiesić w Sądzie i ogłosić w Gazecie Wojewódzkiej, również i w czasopiśmie „Głos Lubelski".

(—) *W. Przesmycki*
(—) *Grebarow*
J. Lachowicz

Za zgodność świadczy
Starszy Sekretarz (—) *Gwardak.*

26.

Sprostowanie decyzji Sądu Okręgowego w Lublinie w sprawie konfiskaty „Głosu Lubelskiego" Nr. 354 z 1927 r.

Odpis.

Z. K. 2592/27.

Na posiedzeniu gospodarczym I Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Lublinie dnia 16 stycznia 1928 r. zapadła decyzja: W decyzji Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 7 stycznia 1928 roku w przedmiocie konfiskaty № 354 gazety „Głos Lubelski" z dnia 27 XII 1927 r. dokonać sprostowania, polegającego na tem, że wyrazy „cech przestępstwa, przewidzianego w art. 263 KK, zastąpić wyrazami „cech przestępstwa, przewidzianego w art. 1 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 r. (Dz. Ust. № 45 poz. 399)" i o tem sprostowaniu zawiadomić Prokuratora.

Za zgodność świadczę
Starszy Sekretarz w/z (—) *Drążkiewicz.*

Za zgodność z oryginałem świadczy
St. Sekretarz Urzędu Prokuratorskiego. (—)

27.

Ogłoszenie w sprawie zmiany nazwiska „Salamon" na „Szylska".

L. 12313/I Adm.

Aniela Salamon, urodzona dnia 20 lipca 1896 roku, w Warszawie, córka Stanisława i Józefy z Stanisławskich małżonków Cichaczów, krawczyni zamieszkała w Lublinie, wniosła prośbę o zezwolenie na zmianę dotychczasowego nazwiska „Salamon" na nazwisko „Szylska".

Lubelski Urząd Wojewódzki podaje powyższą prosbę do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4 ustawy z dnia 24 października 1919 r Dz. U. R. P. № 88, poz. 478, wolno przeciw jej uwzględnieniu zgłosić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zarzuty, które podać należy do Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie w przeciągu dni 90 od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, które równocześnie zarządza się.

Za Wojewodę Lubelskiego
Naczelnik Wydziału
(—) *Dr. Bolesław Grużewski*

Lublin, dn. 28 grudnia 1927 r.

28.

Zmiana nazwy Urzędu Pocztowo-telegraficznego „Kazimierz nad Wisłą" na „Kazimierz Dolny".

L. 10573/Sm.

Na podstawie reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 14 XII 1927 r. № S.S. 6297/27 podaje do wiadomości, że w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 października 1927 r. (Dz. Ust. № 44 poz. 840) Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządziło zmianę nazwy urzędu pocztowo telegraficznego Kazimierz nad Wisłą (pow. Puławy woj. Lubelskie) na *Kazimierz Dolny.*

29.

Uruchomienie Urzędów pocztowo-telegraficznych na terenie województwa Lubelskiego.

W agencji poczt. Huta Krzeszowska powiat Biłgoraj uruchomiono centralę telefoniczną dla wymiany telegramów i rozmów międzymiastowych.

—o—

Z dniem 20 grudnia 1927 r. otwiera się agencję pocztowo-telegraficzną Zemborzyce k. Lublina, pow. i woj. Lublin o pełnym zakresie działania narazie w dziale pocztowym.

Do okręgu doręczeń nowootwartej agencji wciela się miejscowości: Zemborzyce, Czerniejowszczyzna, Dominów wieś i folw Głuszczyzna, Kalinówka, Kliny, Las Dąbrowa, Majdan Mętowski, Mętów, Nowiny, Polanówka, Wilczopole.

Kierownictwo nowootworzonej agencji zostało powierzone Michałowi Gryszczukowi, pomocnikowi zawiadowcy stacji.

—o—

W urzędzie pocztowym *Mirogoszcza,* powiat Dubno i w agencjach pocztowych: *Sokul,* powiat Łuck i *Huta Krzeszowska* pow. Biłgoraj, zaprowadzono służbę telegraficzną i telefoniczną.

—o—

W agencjach pocztowych: Wielkie Ejsymonty powiat Grodno i Chotcza pow. Iłża, zaprowadzono służbę telegraficzną i telefoniczną.

C.

I) Przetargi na dostawę kamienia do budowy dróg w wojew. Lubelskiem.

Urząd Wojewódzki — Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych w Lublinie rozpisuje publiczny przetarg ofertowy na dostawę materiałów kamiennych w formie tłucznia (szabru), kamienia łamanego oraz szlaki wielkopiecowej do konserwacji dróg państwowych na terenie wojew. Lubelskiego.

Przetarg odbędzie się w lokalu Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Lublinie **o godzinie 12-ej w dniu 14-go lutego 1928 r.** Oferty piśmienne sporządzone ściśle według wymogów określonych w Przepisach tymczasowych o oddawaniu państwowych dostaw według rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 31 VII.26 r. L. III-396/26 (wolne od stempla) i zaopatrzone w dowód złożenia przez oferenta w Kasie Skarbowej wadjum w wysokości 5% (pięć procent) warto ci oferowanej dostawy należy składać lub przesyłać pocztą do Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Lublinie w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta do przetargu na dostawę materjałów kamiennych od być się mającego **w dniu 14-go lutego 1928 r.**

Informacje tyczące warunków dostawy oraz ustalonego na rok 1928/9 planu dostawy materjałów kamiennych będą reflektantom udzielane w Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych (Oddział Drogowy, pokój № 31) w Lublinie w godz. urzędowych począwszy od dn. 25 stycznia 1928 r.

Termin składania ofert upływa w dniu oznaczonym na odbycie przetargu o godz. 12-ej bezpośrednio przed rozpoczęciem rozprawy ofertowej przez Przewodniczącego Komisji przetargowej.

Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych zastrzega sobie możność przeprowadzenia licytacji ustnej bezpośrednio po otwarciu i rozpatrzeniu ofert pisemnych.

Oferty nie odpowiadające warunkom zawartym w wyż. powołanem rozporządzeniu Ministerstwa Robót Publicznych, lub złożone po terminie nie będą rozpatrywane.

Lublin, w styczniu 1928 r.

—o—

Wydział Powiatowy Sejmiku Bialskiego w Białej Podlaskiej wojew. Lubelskiego ogłasza niniejszym przetarg ofertowy pisemny **na budowę nawierzchni brukowanej na drodze wojewódzkiej Łomazy—Rossosz—Wisznice** na odcinku w powiecie Bialskim o ogólnej powierzchni bruku około 27.670 m² na odcinku długości 5980 m. b. Wyszczególnienie i ilość robót do wykonania są ujęte w ślepe kosztorysy. Zakup i dostawa materjału kamiennego należy do przedsiębiercy. Nawierzchnia ma być wykonaną jako bruk z kamienia łamanego, twardego lub polnego o wysokości 15—18 cm. ogólnej powierzchni płaskiej. Całkowite wykonanie budowy nawierzchni winno być ukończone do dnia 1-go lipca 1928 r.

Ogólna ilość robót dostawy może być zwiększoną, lub zmniejszoną o 25%.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na budowę nawierzchni drogowej Łomazy—Rossosz—Wisznice" winny być składane w Wydziale Powiatowym w Białej Podlaskiej do godz. **12-ej dnia 10-go lutego 1928 r.**

Do oferty muszą być dołączone: kwit Kasy Skarbowej na złożone wadjum w wysokości 4% oferowanej sumy i opieczętowana próbka kamienia, z którego ma być wykonana nawierzchnia.

Oferty winny zawierać: nazwisko i dokładny adres oferenta, oświadczenie, że oferent zapoznał się z warunkami przetargu i dostawy i, że warunkom tym całkowicie się poddaje.

Treść i forma oferty winna być ściśle zastosowaną do przepisów Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 31 lipca 1926 r. L. III/396/26 r. w przedmiocie oddawania robót i dostaw w zakresie działania Min. R. P.

Oferty nadesłane po terminie, oferty bez wadjum oferty bez oświadczenia, że oferent zna warunki przetargu — nie będą rozpatrywane. Wydział Powiatowy zastrzega sobie prawo wyboru oferty, niezależnie od oferowanej ceny, oraz prawo unieważnienia przetargu.

Złożone do przetargu wadjum w zależności od decyzji Komisji przetargowej może być zatrzymane do ostatecznego rozstrzygnięcia przetargu przez Wydz. Powiatowy.

Szczegółowe informacje o warunkach przetargu i ślepe kosztorysy otrzymać można w Biurze Wydziału Powiatowego w Białej Podlaskiej.

Inżynier Drogowy — Przewodn. Wydziału Pow.
(—) Stanisław Tomaszewski — Starosta
(—) Ignacy Bobek

2) Konkurs na posadę technika drogowego.

Wydział Powiatowy Sejmiku w Hrubieszowie ogłasza konkurs na posadę technika drogowego z płacą według kategorji IX ew. VII i 15 proc. dodatkiem komunalnem oraz z drogomistrzów z płacą od XI ew. X kategorji płacy zależnie od kwalifikacji.

Podania składać do Wydziału Pow. Sejmiku w Hrubieszowie z dołączonemi dokumentami do **dnia 1 marca 1928 roku.**

1) metryka urodzenia,
2) świadectwo ukończenia szkoły fachowej, ewentualnie szkoły drogomistrzów.
3) curriculum vitae z dołączeniem świadectw z odbytych praktyk drogowych.

Przewodn. Wydziału Sejmiku
Starosta:
(—) Dr. Maciej Łach.

3) Przetarg na 30 klm. kolejki polowej konnej lub mechanicznej.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Białej Podlaskiej, potrzebuje zaraz około 30 klm. kolejki polowej konnej, lub mechanicznej wraz z całym taborem. Oferty zgłaszać pod adresem—Biała Podlaska Wydział Powiatowy Sejmiku.

Kierown. Pow. Zarz. Drogow Inżynier — Przewodn. Wydz. Pow. Starosta
(—) Stanisław Tomaszewski. — (—) Ignacy Bobek.

4) Licytacje majątków ruchomych i nieruchomych.

Komornik Sądowy w Janowie **Stanisław Aktaboski** ogłasza, że w dniu **5-go marca 1928 r. o godzinie 10-ej rano** odbędzie się w Janowie sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości, należących do **Karola Sekołowskiego** zamieszkałego w Janowie i oszacowanych na sumę 2.500 zł.

Komornik Sądowy (—) St. Aktaboski.

Janów, dnia 21 stycznia 1928 r.

Komornik Sądowy w Janowie **Stanisław Aktaboski** ogłasza, że w dniu **8-go lutego 1928 r. o godzinie 10-ej rano** odbędzie się w Potoku sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości, należących do **Lucjana Wilczopolskiego** zamieszkałego w Potoku i oszacowanych na sumę 2.000 zł.

Komornik Sądowy (—) St. Aktaboski.

Janów, dnia 21 stycznia 1928 r.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Białej-Podlaskiej **J. Gałach,** mający kancelarję w tymże mieście, niniejszym obwieszcza, że w dniu **2-go kwietnia 1928 r. o godz. 10-ej rano** w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej na zaspokojenie należności Jana Martyniuka odbędzie się **sprzedaż połowy osady włościańskiej** położonej we wsi Macoszyn Duży, gm. Sobibór pow. Włodawskiego zapisanej do tabeli likwidacyjnej pod Nr. 23 składającej się z 19 morgów 22 1/2 prętów z domu mieszkalnego krytego słomą, należącej do spadkobierców po rmarłym **Maksymie Ignatiuku.**

Nieruchomość ta hipoteki niema w zastawie lub dzierżawie, lub we wspólnem z kim innym posiadaniu nie znajduje się, lecz w 1/5 części obciążona jest dożywociem na rzecz matki dłużników wdowy Tekli Ignatiukowej.

Licytacja powyższej (nieruchomości) połowy dy na podstawie opisu dokonanego w dniu 3 września 1927 r. przez Komornika Sądowego W. Skibniewskiego rozpocznie się od sumy 5 000 złotych.

Życzący sobie przyjąć udział w licytacji, przed rozpoczęciem takowej winni złożyć Komornikowi prowadzącemu licytację, wadjum (kaucję) w kwocie 500 zł. i na żądanie dowód obywatelstwa polskiego.

Opis, szacunek i inne dokumenty tyczące się tej sprzedaży mogą być przejrzane w kancelarji Sądu Okręgowego i u obwieszczającego Komornika w Białej-Podlaskiej w godzinach urzędowych.

Komornik Sądowy (—) J. Gałach.

m. Biała-Podlaska, dnia 19 grudnia 1927 r.

Komornik Sądowy przy Sądzie Okręgowym w Zamościu, **Wiktor Klaude,** w Zamościu zamieszkały, na zasadzie art. 1133—1149 U. P. C. niniejszym ogłasza, że dla wygzekwowania na rzecz Franciszka Mazura, Katarzyny Pastuszak i Józefy Piskorz spłat spadkowych w ogólnej sumie 7.252 zł. 65 gr. **dnia 12-go kwietnia 1928 r. o godzinie 10-ej rano,** w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Zamościu odbędzie się **publiczna sprzedaż z licytacji majątku nieruchomego Jana Mazura.**

Podlegająca sprzedaży nieruchomość położona jest we wsi Chomęciska Małe, gm. Stary Zamość, pow. Zamojskiego,

woj. Lubelskiego, składa się z połowy osady włościańskiej, zapisanej w tabeli likwidacyjnej pod Nr. 52/50, o przestrzeni 10 morgów 212½ pręta ziemi ornej i łąki, w tem łąki około 2 m. 215 pr. i położona jest w czterech działkach, mając ku sobie przywiązane prawa serwitutu leśnego w lasach ordynacji Zamojskiej. W skład wymienionej ziemi wchodzi ogród owocowy o 24 drzewach.

Na nieruchomości tej znajdują się następujące zabudowania drewniane kryte słomą: a) dom mieszkalny z dwoma przybudówkami i (b stodoła o dwuch zapolach.

Nieruchomość ta w zastawie i dzierżawie się nie znajduje, księgi hipotecznej urządzonej nie posiada, obciążona jest egzekwowaną sumą, oraz podatkami w kwocie 31 zł. 65 gr. i podlega sprzedaży w całości, według aktu opisu, sporządzonego przez czyniącego Komornika w dniu 3-go sierpnia 1927 r.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 10.000 złotych.

W licytacji przyjmować mogą udział tylko osoby, mające prawo nabywać osady włościańskie, przy złożeniu rękojmi w sumie 1 000 zł.

Akta tyczące się sprzedaży przejrzeć można w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Zamościu.

Komornik Sądowy (—) **Wiktor Klaude.**

Zamość, dnia 19 grudnia 1927 r.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Zamościu, **Wiktor Klaude,** w Zamościu zamieszkały, na zasadzie art 1133 1149 U. P. C. niniejszem ogłasza, że dla wyegzekwowania na rzecz Olgi Walczuk sumy 6681 zł. 10 gr. z kosztami, **dnia 12-go kwietnia 1928 r o godz. 10-ej rano,** w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Zamościu odbędzie się **Publiczna sprzedaż z licytacji majątku nieruchomego Walentego Siwczuka.**

Podlegająca sprzedaży nieruchomość położona jest we wsi Sitno, gm. Nowa Osada, pow. Zamojskiego, wojew. Lubelskiego, składa się z osady włościańskiej zapisanej w tabeli likw. pod Nr. 87/81, o przestrzeni 9 m. 293 pr. ziemi ornej, ogrodu i łąki, w tem łąki około 3 morgów i ogrodu około 293 pr. w 4-ch działkach, oraz 6 morgów lasu, przydzielonego do osady za prawa serwitutowe. W skład wymienionego ogrodu wchodzi 40 pr. sadu z 64-ma drzewami owocowemi.

Na nieruchomości tej znajdują się zabudowania drewniane, kryte słomą jak to: 1) dom mieszkalny o trzech ubikacjach, z oborą i stajnią pod jednym dachem i 2) stodoła o dwuch zapolach.

Nieruchomość ta w zastawie i dzierżawie się nie znajduje, księgi hipotecznej urządzonej nie posiada, obciążona jest egzekwowaną sumą i podlega sprzedaży w całości, według aktu opisu, sporządzonego w dniu 28 września 1927 r.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 7.000 złotych.

W licytacji przyjmować mogą udział tylko osoby, mające prawo nabywać osady włościańskie, przy złożeniu rękojmi w sumie 700 zł.

Akta tyczące się sprzedaży przejrzeć można w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Zamościu.

Komornik Sądowy (—) **Wiktor Klaude.**

Zamość, dnia 30 grudnia 1927 r.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie, **Władysław Tyborowski,** zamieszkały w Lublinie, przy ulicy Krak.-Przedmieście pod Nr. 48, obwieszcza, że na pokrycie należności Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Oddział w Lublinie w kwocie 2224 dolarów. Ameki-Północnej z procentami i kosztami, na dzień **16-go maja 1928 r. na godz. 10 rano,** w sali posiedzeń tego Sądu została wyznaczona sprzedaż przez publiczną **licytację nieruchomości miejskiej „Dziesiata Nr. 172"** w obrębie miasta Lublina, zawierającej przestrzeni 1506,12 m. kw. placu, ze znajdującemi się na nim budowlami: dom z cegły 1-no piętrowy z przyległym takimże budynkiem, budką drewnianą, zbiornikiem naftawym o pojemności 36000-40.000 litrów, dwoma ubikacjami przeznaczonemi na rozlewnię i kantor, ustępem i ogrodzeniem, powyższe budynki ubezpieczone od ognia na 23.330 zł., stanowią własność **Józefa Rochmana i Mordki Oksenhendlera.**

Nieruchomość powyższa ma urządzoną hipotekę w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Lublinie i ma prawo korzystania z ulic w nieruchomości Rury-Dziesiąta, oraz jest obciążona ewikcjami w kwocie 3.000 dol. 35.000 złotych i dokonano ostrzeżenia na 26.843 zł. 71 gr. Nieruchomość powyższa będzie sprzedana w całości; przetarg rozpocznie się od sumy szacunkowej 110.000 zł., lecz stosownie do art. 1182 Ust Post. Cyw. może być sprzedana i niżej oszacowania, w którym udział wziąć mogą obywatele Rzeczypospolitej Polskiej po złożeniu vadjum w kwocie 11000 złotych.

Dokumenty dotyczące sprzedaży przejrzeć można w kancelarji wydziału cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Komornik Sądowy (—) **W. Tyborowski.**

Lublin, dn. 21 stycznia 1928 r.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Lublinie **Władysław Tyborowski,** zamieszkały w Lublinie przy ulicy Krakowskie-Przedmieście pod Nr. 48, obwieszcza, że na pokrycie należności Adama Kozaka w kwocie 8470 zł. z kosztami, **w dniu 17 kwietnia 1928 r.** została wyznaczona **sprzedaż niepodzielnej połowy osady włościańskiej** wsi Karmanowice, gminy Celejów, powiatu Puławskiego, zapisanej w tabeli likwidacyjnej tejże wsi pod № 22, ogólnej przestrzeni 11 morgów 239 pręt. ziemi, wraz ze znajdującemi się na niej budunkami: domem mieszkalnym drewnianym starym, krytym słomo, domem mieszkalnym starym z przybudówką, krytym słomą, drewnianym i oborą drewnianą krytą słomą.

Połowa powyższaj osady stanowi własność **Kazimierza Zborowskiego i jest w posiadaniu Adama Kozaka.**

Powyższa nieruchomość niema urządzonej księgi hipotecznej i długami nie obciążona.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 5000 zł. i zamierzający wziąć w niej udział obowiązany złożyć kaucję w sumie 5.000 zł.

Kupować mogą tylko włościanie po złożeniu odpowiednich dokumentów.

Dokumety dotyczące sprzedaży przejrzeć można w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Lublinie.

Komornik Sądowy (—) **W. Tyborowski**

Lublin, dnia 21 stycznia 1928 r.

5) Postępowanie spadkowe.

Po raz drugi.

Wydział hipoteczny przy Sądzie Pokoju w Węgrowie obwieszcza, iż toczą się postępowania spadkowe po:

1) Franciszce z Kwiatkowskich Rytlowej, właścicielce nieruchomości w mieście Węgrowie, oznaczonej hipotecznym Nr. 111

i 2 Esterze-Małce Bergman, współwłaścicielce nieruchomości w mieście Węgrowie, oznaczonej hipotecznym Nr. 28.

Termin zamknięcia tych postępowań wyznaczony został na dzień 30 kwietnia 1928 r. i w tym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa w kancelarji wydziału hipotecznego w Węgrowie, pod skutkami prekluzji.

m. Węgrów, dnia 5 października 1927 r.

Pisarz hipoteczny

W. Wintoch.

6) Zaprowadzenie nowych ksiąg ludności w gminie Kodeń pow. Bialskiego i w gminie Tarnawatka powiatu Tomaszowskiego.

Urząd Gminy KODEŃ pow. Bialskiego zakłada nowe księgi ludności stałej, przeto wzywa osoby zainteresowane do przedłożenia dowodów przynależności do gminy Kodeń w terminie do dnia **1 kwietnia 1928 r.**

Po upływie tego terminu, osoby, które nie przedłożą dowodów przynależności tracą prawo do wpisu jako stali mieszkańcy gminy Kodeń.

Urząd gminy TARNAWATKA, pow. Tomaszowskiego, woj. Lubelskiego niniejszem ogłasza, że przystępuje do założenia nowych ksiąg ludności stałej dla wsi Szarowola, Pańków i Majdan Wielki w miejsce wywiezionych w roku 1915 do Rosji i nie zwróconych, przeto wzywa osoby pochodzące z tych wsi do złożenia dowodów stwierdzających

przynależność ich do powyższych wsi i nadesłania niezbędnych dowodów metrykalnych w terminie do dnia **1 czerwca 1928 r.**, przyczem uprzedza się, że winni niezłożenia w terminie wyznaczonym żądanych dowodów stracą prawa do wpisu jako stali mieszkańcy gminy.

7) Ogłoszenia o założeniu gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o organizacji i ustaleniu statutów gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych z dnia 30 grudnia 1924 roku (Dz. Ust. Nr. 118 poz. 1069) i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 13 marca 1925 r. o statie normalnym gminnych kas pożyczkowo oszczędnościowych (Dz. Ustaw Nr. 35 poz. 239) została założona gminna kasa pożyczkowo-oszczędnościowa z siedzibą **w Konopnicy** pow. Lubelskiego. Kapitał zakładowy kasy ustalono na Zł. 12 000. Kasa może zaciągać zobowiązania do 20 krotnej wysokości kapitału zasobowego i zakładowego kasy.

Na zasadzie § 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji i ustaleniu statutów gminnych Kas Wiejskich pożyczkowo-oszczędnościowych z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 118/1924 r. poz. 1069) i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 13 marca 1925 r. o statucie normalnym gminnych Kas pożyczkowo-oszczędnościowych (Dz. Ust Nr. 35/1925 r. poz. 239) zosiała założona gminna Kasa pożyczkowo oszczędnościowa z siedzibą **w Trzydniku**, gminy Trzydnik, pow. Janowskiego.

Kapitał zakładowy Kasy ustalono w kwocie 3666 zł. 05 gr. Kasa może zaciągnąć zobowiązania do dwudziestokrotnej wysokości kapitałów zakładowego i zasobowego kasy.

8) Zmiana Zarządu i Statutu Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej Pracowników Sejmiku Powiatowego i Starostwa w Siedlcach.

Do rejestru Sądu Okręgowego w Siedlcach wciągnięto 31 grudnia 1927 r. pod Nr 145 następujący wpis o zmianie Zarządu Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej Pracowników Sejmiku Powiatowego i Starostwa w Siedlcach, Spółdzielni z odpowiedzialnością udziałami:

„Na miejsce ustępujących Kazimierza Koszutskiego Władysława Ładnowskiego zostali powołani 17 września 1927 roku Leon Przygoda jako członek i Edward Fey—jako zastępca".

Do rejestru Sądu Okręgowego w Siedlcach wciągnięto 26 września 1927 r. pod Nr. 145 następujący wpis o zmianie statutu Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej Pracowników Sejmiku Powiatowego i Starostwa w Siedlcach, Spółdzielni z odpowiedzialnością udziałami. Ogłoszenia Spółdzielni będą zamieszczane w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

9) Zagubione dokumenty.

Starosta Bialski ogłasza:

Gawłowski Tomasz z Dobrynia rocznik 1884 zagubił książeczkę wojskową, wydaną przez P.K.U. Biała Podlaska oraz paszport podróży od Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich—Zarząd Cyw Ziem Wschodnich, z r. 1919.

Starosta Garwoliński ogłasza:

Jan Grudniak, rocznik 1902 zamieszkały w folwarku Topolin, gminy Podłęż, zagubił książeczkę wojskową wydaną przez 26 pułk ułanów w Baranowicach.

Starosta Hrubieszowski ogłasza:

Józef Popek z rocz. 1890 zamieszkały w Hrubieszowie zagubił książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Zamość.

Starosta Janowski ogłasza.

Po raz trzeci.

Naborczyk Antoni z Popowa gm. Annopol zagubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Puławach.

Starosta Lubelski ogłasza:

Ze sprzedaży kalendarzyka na rzecz T-wa Przyjaciół uczącej się młodzieży w Lublinie dnia 27-XI 1927 r. osiągnięto zysku 660 zł. Zarząd.

Z kwesty urządzonej w dn. 15 VIII 1927 r. w Wojciechowie na rzecz Straży Pożarnej Ochotniczej osiągnięto zysku 37 zł. Zarząd.

Z kwesty urządzonej w dniu 8-XII 1927 r. na rzecz Straży Pożarnej Ochotniczej w Lublinie osiągnięto zysku 384 zł. 46 gr. Zarząd.

Z kwesty urządzonej w dniu 8-XII 1927 r. na rzecz Zakładu Wychowawczego sierot w Lublinie osiągnięto zysku 371 zł. 80 gr. Zarząd.

Z kwesty urządzonej w dniu 9-XI 1927 r. w Piaskach na rzecz Stow. Wych. Fiz. „Jutrznia" osiągnięto zysku 19 zł. 43 gr. Zarząd.

Zbiórka uliczna w dniu 8-I 1928 r. na rzecz Opieki Szkolnej przy szkole powszechnej Nr. 15 w Lublinie przyniosła dochodu 614 zł. 39 gr.

Starosta Lubartowski ogłasza:

Edwardowi Kureckiemu, zamieszkałemu w Lubartowie skradziono dowod osobisty, wydany mu przez Starostę Kozienickiego dnia 30-V 1925 r. za Nr. 7798/1053.

Starosta Krasnostawski ogłasza:

Jakób Kaczanow zam. w Izbicy gm. Izbica zgubił legitymację urzędniczą № 3340 wydaną przez Dyrekcję Kolejową Radomską.

Brodowski Tomasz Adam rocz. 1884 zam. w pow. Skawce gm. Zakrzew zgubił książeczkę wojskową.

Wójcik Wojciech syn Antoniego rocz. 1896 zam. w Giełczwi gm. Wysokie zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Zamość.

Mączka Józef zam. w Żółkiewce gm Żółkiewka zgubił świadectwo handlowe na skup świń III kat. wydane przez Urząd Skarbowy w Krasnymstawie i zezwolenie na rewolwer wydane przez Starostwo Krasnystawskie.

Starosta Radzyński ogłasza:

Jankiewicz Piotr roczn. 1889 zgubił książeczkę wojskową wydaną w r. 1923 przez Kom. Kontr. w Radzyniu.

Siudaj Antoni roczn. 1896 zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Łukowie w r. 1923.

Starosta Siedlecki ogłasza:

Ludwik Artwich, zam. w Siedlcach ul. Łukowska Nr. 1 zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Siedleckie dnia 7 sierpnia 1923 roku Nr. 1274/20136.

Starosta Włodawski ogłasza:

Firma Mandel Sokół i Chana Handelsman we Włodawie zgubiła uprawnienie przemysłowe wydane przez Lubelski Urząd Wojewódzki za L. 1000/1/VII z 30/6 1921 r. na prowadzenie garbarni ręcznej we Włodawie.

Kwietniewski Teofil-Ksawery z Zahajek, pow. Włodawskiego zgubił dowód osobisty Serja B Nr. 082393 z dnia 18/VIII 1925 r. wystawiony przez Starostwo Włodawskie.

Starosta w Zamościu ogłasza:

Z kwestji ulicznej urządzonej w dniu 25 i 26 grudnia 1927 r. przez Zarząd T-wa Ochotn. Straży Pożarnej w Jarosławcu gm. Nowa Osada osiągnięto zysku 57 zł. 45 gr.

Z kwesty ulicznej urządzonej w dniu 4 grudnia 1927 r. przez T-wo Uniwersytetu Rolniczego w Zamościu uzyskano dochodu 23 zł. 72 gz.

OGŁOSZENIA.

Biedrzycki Bronisław Posterunkowy Pow. Komendy P.P. w Białej Podl. zagubił legitymację służbową za Nr. 1178 b.

Po raz trzeci.

Winek Adam ze wsi Wycinki, gm. Wola Rębkowska pow. Garwolińskiego roczn. 1897 zagubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Puławy.

Redakcję zakończono dnia 28 stycznia 1928 r.

Drukarnia „Pośpieszna" St. Działa—Lublin, Kołłątaja 3. Tel. 158.